

Skatteutskottets betänkande 2024/25:SkU13

Företag, kapital och fastighet

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden. Utskottet hänvisar bl.a. till att riksdagen redan har tagit ställning i dessa frågor, att utredningar och beredningar pågår eller att tillkännagivanden inte behövs eftersom frågan redan är aktualiserad inom Regeringskansliet. I betänkandet behandlar utskottet kvarvarande motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2024/25 om beskattning, företagande och kapital. I betänkandet finns 26 reservationer (S, SD, V, C, MP) och ett särskilt yttrande (SD).

Behandlade förslag

Cirka 90 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut4

Redogörelse för ärendet8

 Ärendet och dess beredning.....8

Utskottets överväganden.....9

 Allmänna företagsskattefrågor9

 Utdelning och kapitalvinster till delägare i fåmansföretag15

 Kapitalbeskattning m.m.....18

 Investeringsparkonto20

 Skogskonto m.m.22

 Skatteregler för ideell sektor25

 Boendebeskattnng m.m.27

 Fastighetsskatt och fastighetsavgift m.m.30

 Kapitalvinst vid fastighetsförsäljning33

 Avdrag för sponsring av idrott.....36

 Avdrag för sponsring av kultur.....39

 Tonnageskatt41

 Riskskatt för kreditinstitut m.m.44

Reservationer47

 1. Företagande och investeringar, punkt 1 (SD)47

 2. Företagande och investeringar, punkt 1 (C).....49

 3. Företagande och investeringar, punkt 1 (MP).....50

 4. Beredskapsskatt, punkt 2 (S, V, MP).....51

 5. Fast driftställe och entreprenadavdrag, punkt 3 (S, MP)52

 6. Fast driftställe och entreprenadavdrag, punkt 3 (V)53

 7. Utdelning och kapitalvinster till delägare i fåmansföretag, punkt 4 (S, V)54

 8. Utdelning och kapitalvinster till delägare i fåmansföretag, punkt 4 (C)54

 9. Kapitalbeskattning m.m., punkt 5 (S)55

 10. Kapitalbeskattning m.m., punkt 5 (V)56

 11. Investeringsparkonto, punkt 6 (SD)57

 12. Skogskonto m.m., punkt 7 (SD)58

 13. Skogskonto m.m., punkt 7 (C).....59

 14. Skogskonto m.m., punkt 7 (MP).....60

 15. Skatteregler för ideell sektor, punkt 8 (SD).....61

 16. Boendebeskattnng m.m., punkt 9 (S, MP).....61

 17. Boendebeskattnng m.m., punkt 9 (V)62

 18. Fastighetsskatt och fastighetsavgift m.m., punkt 10 (SD)63

 19. Fastighetsskatt och fastighetsavgift m.m., punkt 10 (V).....64

 20. Fastighetsskatt och fastighetsavgift m.m., punkt 10 (C).....65

 21. Avdrag för sponsring av idrott, punkt 12 (C, MP).....66

 22. Avdrag för sponsring av kultur, punkt 13 (MP)67

 23. Tonnageskatt, punkt 14 (S).....67

 24. Tonnageskatt, punkt 14 (SD).....69

 25. Riskskatt för kreditinstitut m.m., punkt 15 (S, MP).....69

 26. Riskskatt för kreditinstitut m.m., punkt 15 (V).....70

Särskilt yttrande.....72

 Boendebeskattnng m.m., punkt 9 (SD).....72

Bilaga

Förteckning över behandlade förslag	73
Motioner från allmänna motionstiden 2024/25	73

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Allmänna företagsskattefrågor

1. Företagande och investeringar

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:2 av Hans Eklind (KD),

2024/25:1344 av Jonas Andersson m.fl. (SD) yrkande 5,

2024/25:1350 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 10 och 13,

2024/25:1373 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 1,

2024/25:1398 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkandena 7 och 8,

2024/25:2055 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 4,

2024/25:2613 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 62,

2024/25:2635 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 12,

2024/25:2668 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2024/25:2955 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 5,

2024/25:3071 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkandena 17 och 34 samt

2024/25:3169 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 45.

Reservation 1 (SD)

Reservation 2 (C)

Reservation 3 (MP)

2. Beredskapsskatt

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:3023 av Peter Hultqvist m.fl. (S) yrkande 36 och

2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 17.

Reservation 4 (S, V, MP)

3. Fast driftställe och entreprenadavdrag

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:62 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 15,

2024/25:3075 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 43 och

2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 16.

Reservation 5 (S, MP)

Reservation 6 (V)

Utdelning och kapitalvinster till delägare i fåmansföretag

4. Utdelning och kapitalvinster till delägare i fåmansföretag

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:775 av Johan Büser (S),

2024/25:2468 av Anders Ådahl m.fl. (C) yrkande 17,

2024/25:2853 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) och

2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 13.

Reservation 7 (S, V)

Reservation 8 (C)

Kapitalbeskattning m.m.

5. Kapitalbeskattning m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:567 av David Perez (SD),

2024/25:1921 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkandena 1, 2 och 16,

2024/25:2086 av Lars Beckman (M),

2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 12 och

2024/25:3191 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkandena 3 och 4.

Reservation 9 (S)

Reservation 10 (V)

Investeringsparkonto

6. Investeringsparkonto

Riksdagen avslår motion

2024/25:1460 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 8.

Reservation 11 (SD)

Skogskonto m.m.

7. Skogskonto m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:462 av Isak From (S) yrkandena 1 och 2,

2024/25:496 av Mikael Larsson (C),

2024/25:1370 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 35,

2024/25:1395 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 33,

2024/25:1643 av Elisabeth Thand Ringqvist och Anders W Jonsson (båda C),

2024/25:2468 av Anders Ådahl m.fl. (C) yrkande 14,

2024/25:2613 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 171,

2024/25:2700 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) och

2024/25:2953 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 9.

Reservation 12 (SD)

Reservation 13 (C)

Reservation 14 (MP)

Skatteregler för ideell sektor

8. Skatteregler för ideell sektor

Riksdagen avslår motion

2024/25:1340 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkande 13.

Reservation 15 (SD)

*Boendebesattning m.m.***9. Boendebesattning m.m.**

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:1249 av Louise Thunström och Jonathan Svensson (båda S),

2024/25:1351 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 7–10,

2024/25:1387 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkandena 4, 6 och 7,

2024/25:1807 av Annika Strandhäll (S) yrkande 2,

2024/25:1992 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 13,

2024/25:3080 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkandena 1, 2 och 4 samt

2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkandena 19 och 21.

Reservation 16 (S, MP)

Reservation 17 (V)

*Fastighetsskatt och fastighetsavgift m.m.***10. Fastighetsskatt och fastighetsavgift m.m.**

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:184 av Catarina Deremar (C),

2024/25:1235 av Lars Englund och Jan Ericson (båda M),

2024/25:1383 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkande 9,

2024/25:1885 av Johan Hultberg (M) yrkandena 1–4,

2024/25:1921 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkande 3,

2024/25:1959 av Cecilia Engström (KD),

2024/25:2646 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 10,

2024/25:2950 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 35,

2024/25:2955 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 4 och

2024/25:3080 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkande 3.

Reservation 18 (SD)

Reservation 19 (V)

Reservation 20 (C)

*Kapitalvinst vid fastighetsförsäljning***11. Kapitalvinst vid fastighetsförsäljning**

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:1551 av Jörgen Grubb (SD) och

2024/25:2666 av Ann-Sofie Lifvenhage (M).

*Avdrag för sponsring av idrott***12. Avdrag för sponsring av idrott**

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:1895 av Rickard Nordin (C) yrkandena 1 och 2,

2024/25:2468 av Anders Ådahl m.fl. (C) yrkande 8,

2024/25:2698 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) och
2024/25:2867 av Ann-Sofie Lifvenhage (M).

Reservation 21 (C, MP)

Avdrag för sponsring av kultur

13. Avdrag för sponsring av kultur

Riksdagen avslår motionerna
2024/25:1073 av Roland Utbult (KD) och
2024/25:1774 av Mats Berglund m.fl. (MP) yrkande 4.

Reservation 22 (MP)

Tonnageskatt

14. Tonnageskatt

Riksdagen avslår motionerna
2024/25:1351 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 4 och 6 samt
2024/25:3192 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkandena 3 och 4.

Reservation 23 (S)

Reservation 24 (SD)

Riskskatt för kreditinstitut m.m.

15. Riskskatt för kreditinstitut m.m.

Riksdagen avslår motionerna
2024/25:129 av Isak From och Helén Pettersson (båda S) yrkande 2,
2024/25:1486 av Arber Gashi m.fl. (S) yrkande 1,
2024/25:1921 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkande 15 och
2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkandena 9 och 22.

Reservation 25 (S, MP)

Reservation 26 (V)

Stockholm den 1 april 2025

På skatteutskottets vägnar

Niklas Karlsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Niklas Karlsson (S), Eric Westroth (SD), Borian Åberg (M), Marie Olsson (S), Bo Broman (SD), Fredrik Ahlstedt (M), Markus Wiechel (SD), Mathias Tegnér (S), Marie Nicholson (M), Ilona Szatmári Waldau (V), Cecilia Engström (KD), Anders Ådahl (C), Jimmy Ståhl (SD), Annika Hirvonen (MP), Anders Ekegren (L), Blåvitt Elofsson (S) och Marcus Andersson (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Under höstens behandling av statsbudgeten för 2025 ställde sig riksdagen bakom skattepolitikens inriktning och de förslag till ändringar på skatteområdet som lades fram i budgetpropositionen. Samtidigt avslog riksdagen de motioner som väckts under den allmänna motionstiden 2024/25 och som innehöll förslag om skatteändringar som borde prövas tillsammans med beslutet om fastställande av regeringens förslag till inkomstberäkning (prop. 2024/25:1, yttr. 2024/25:SkU1y, bet. 2024/25:FiU1, rskr. 2024/25:49). I detta betänkande behandlar skatteutskottet kvarvarande motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2024/25 om beskattningen av företag, kapital och fastigheter. Motionerna innehåller förslag på tillkännagivanden till regeringen om ändringar eller utredningar av olika regler i inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, eller andra skattelagar.

Utskottets överväganden

Allmänna företagsskattefrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om inriktningen av det fortsatta arbetet med företagsbeskattningen.

Jämför reservation 1 (SD), 2 (C), 3 (MP), 4 (S, V, MP), 5 (S, MP) och 6 (V).

Motionerna

Företagande och investeringar

I partimotion 2024/25:2955 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 5 föreslås att det ska införas en ny företagsform med minimal administration och schablonbeskattning av intäkterna – mikroföretag – som motsvarar en utvidgad variant av Centerpartiets förslag om ingångsföretag.

I kommittémotion 2024/25:1344 av Jonas Andersson m.fl. (SD) yrkande 5 föreslås att regeringen ska beakta och motverka negativa följder vid ett införande av en streamingskatt eller motsvarande åtgärder.

I kommittémotion 2024/25:1350 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 10 föreslås en utredning om skattevillkoren för delningsekonomin.

I samma motion yrkande 13 föreslås en utredning om möjligheten för företag att kvitta förluster mot vinster, en s.k. carry back, inom bolagsskattesystemet.

I kommittémotion 2024/25:1373 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 1 föreslås en utredning av möjligheten till ett avdrag för den överskottsmat som butiker donerar till välgörande ändamål.

I kommittémotion 2024/25:1398 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkandena 7 och 8 föreslås en utredning om hur delningsekonomin kan främjas och om huruvida det kan ställas krav på plattformar som handhar uthyrningstjänster att redovisa intäkter och betala in skatter för sina användare.

I kommittémotion 2024/25:3169 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 45 föreslås en utredning om kortare avskrivningstider för miljö- och klimatsmarta investeringar för att stärka marknadsmekanismerna i miljöpolitiken.

I kommittémotion 2024/25:2613 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 62 föreslås en internationell skatt på finansiella transaktioner som ett nytt sätt att finansiera internationella klimatsatser.

I kommittémotion 2024/25:2635 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 12 föreslås att skattesystemet ska underlätta för såväl personalägda och sociala företag som kooperativ vid generationsskiften.

I kommittémotion 2024/25:3071 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 17 och 34 föreslås ett administrativt stöd för bönder med små och mellanstora gårdar och skattelättnader för högre produktionskostnader.

I motion 2024/25:2668 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) föreslås en översyn av möjligheten att förändra regelverket så att små och medelstora företag kan få ett minskat skattetryck när det gäller medel som avsätts för investeringar.

I motion 2024/25:2055 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 4 föreslås att det införs en rätt till avskrivningar för investeringar i humankapital för företag på motsvarande sätt som för avskrivningar i fysiskt kapital.

I motion 2024/25:2 av Hans Eklind (KD) föreslås en utredning om att sänka bolagsskatten för FoU-företag för att förstärka incitamenten till investeringar i Sverige.

Beredskapsskatt

I kommittémotionerna 2024/25:3023 av Peter Hultqvist m.fl. (S) yrkande 36 och 2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 17 föreslås en utredning om en beredskapsskatt med utgångspunkten att en förstärkning av försvaret ska bäras av dem som har de bästa ekonomiska förutsättningarna.

Fast driftställe och entreprenadavdrag

I partimotion 2024/25:62 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 15 föreslås en utredning om huruvida inkomstskattelagens bestämmelser om fast driftställe är ändamålsenligt utformade för att inkludera utländska företag som i stor omfattning verkar i Sverige.

I kommittémotionerna 2024/25:3075 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 43 och 2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 16 föreslås en översyn av möjligheten till ett entreprenadavdrag inom byggbranschen för att komma till rätta med svartarbete och skattefusk.

Bakgrund

Rapportering och utbyte av upplysningar om inkomster genom digitala plattformar

Sedan den 1 januari 2023 gäller en skyldighet för plattformsoperatörer att bl.a. lämna uppgifter om säljares inkomster från försäljning via digitala plattformar till Skatteverket. Ett automatiskt utbyte av dessa uppgifter ska sedan ske mellan de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna (bet.2022/23:SkU3, rskr. 2022/23:39). Uppgiftsskyldigheten innebär att rådets direktiv (EU) 2021/514 av den 22 mars 2021 om ändring av direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbete i fråga om beskattning genomfördes.

Utöver direktivet om administrativt samarbete i fråga om beskattning genomfördes även OECD:s motsvarande modellregler. Modellreglerna ska tillämpas vid informationsutbyte mellan Sverige och tredjeländer om samma typ av uppgifter enligt ett gällande avtal mellan behöriga myndigheter om

automatiskt utbyte av upplysningar om inkomster som erhållits genom digitala plattformar.

Forskning och utveckling

Utredningen om skatteregler som gynnar forskning och utveckling överlämnade den 15 januari 2025 delbetänkandet Skatteincitament för forskning och utveckling (SOU 2025:3). I delbetänkandet föreslår utredningen flera ändringar av reglerna om FoU-avdrag i syfte att öka företagets investeringar i forskning och utveckling, bl.a. genom att bredda och förtydliga definitionerna av forskning och utveckling.

Regeringen beslutade den 4 november 2024 om ett tilläggsdirektiv till Utredningen om skatteregler som gynnar forskning och utveckling – en översyn av FoU-avdraget och expertskattereglerna (dir. 2023:81). Utöver uppdraget enligt det ursprungliga direktivet ska utredaren även

- kartlägga förekomsten av olika typer av skatteincitament för forskning och utveckling bl.a. i form av återbetalningsbara skattereduktioner som finns i länder inom EU och OECD, inklusive uppföljningar och utvärderingar av effekterna av dessa skatteincitament
- analysera och föreslå hur ett skatteincitament som i första hand utgår från företags FoU-utgifter och innebär en möjlighet till reducerad inkomstskatt kan utformas inom svensk skattelagstiftning.

Utredningstiden förlängdes och uppdraget ska redovisas senast den 19 januari 2026.

Utveckla och stärka det svenska internationella klimatarbetet

Regeringen fattade i november 2024 beslut om ett kommittédirektiv för att stärka och utveckla Sveriges internationella klimatarbete (dir. 2024:108). Utredningen ska bl.a. lämna förslag om hur Sveriges stöd till klimatinitiativ och aktörer av relevans för det internationella klimatarbetet kan utvecklas och förslag på andra åtgärder och samarbeten för att stärka och utveckla det internationella klimatarbetet. Uppdraget ska redovisas senast den 31 december 2026.

Riktlinjer för skattepolitiken

Riksdagen antog våren 2015 riktlinjer för skattepolitiken (prop. 2014/15:100 avsnitt 5.5, bet. 2014/15:FiU20, rskr. 2014/15:254). Enligt riktlinjerna är skattepolitikens främsta syfte att finansiera den gemensamma välfärden, olika samhällsfunktioner och andra offentliga utgifter. Skatterna ska tas ut på ett sätt som är förenligt med de övergripande målen för regeringens ekonomiska politik. Skattepolitiken ska vid sidan om att säkra goda och stabila skatteintäkter även skapa förutsättningar för en hållbar tillväxt, hög sysselsättning och ett rättvist fördelat välstånd samt bidra till ett miljömässigt och socialt hållbart samhälle. Skattepolitiken bör därutöver utformas enligt ett antal

vägledande principer som handlar om ett legitimt och rättvist skattesystem, generella och tydliga regler, beskattning i nära anslutning till inkomsttillfället samt hållbara regler i förhållande till EU. Regeringen anser att skatteutgifter, dvs. stöd till hushåll och företag på budgetens inkomstsida till följd av särregler, t.ex. nedsatt skatt på vissa varor och tjänster, regelbundet bör omprövas.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om företagande och investeringar behandlades senast i betänkande 2023/24:SkU12. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut.

Motionsyrkanden om beredskapsskatt behandlades senast i betänkande 2023/24:SkU12 och i yttrande 2024/25:SkU1y. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut.

Ett motionsyrkande om fast driftställe behandlades senast i betänkande 2023/24:SkU12. Motionsyrkandet avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att goda skattemässiga villkor för företagande är en förutsättning för att hela landet ska växa och en viktig del i politiken för stärkt konkurrenskraft. Ett starkt och konkurrenskraftigt näringsliv skapar fler jobb och säkrar välfärdens finansiering i hela landet.

Sedan den 1 januari 2019 gäller nya skatteregler för företagssektorn. Reglerna innefattar bl.a. en generell begränsning av ränteavdrag i bolagssektorn och ett avdragsförbud för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer. En förenklingsregel infördes också som innebär att ett negativt räntenetto får dras av upp till 5 miljoner kronor. Reglerna förväntades leda till en minskning både av riskerna som är förknippade med lånefinansiering och av aggressiv skatteplanering med ränteavdrag. Vidare infördes ett primäravdrag genom en ändring i reglerna om värdeminskningsavdrag för hyreshus, och vissa förändringar genomfördes också i reglerna för periodiseringsfonder och säkerhetsreserv. Bolagsskattens storlek har stor betydelse för tillväxt och investeringar i landet. För att förbättra ramvillkoren och stärka konkurrenskraften för företagen i Sverige sänktes bolagsskatten och expansionsfondsskatten från 22 procent till 20,6 procent (prop. 2017/18:245, bet. 2017/18:SkU25, rskr. 2017/18:398). Bolagsskatten var dock under de två första åren (2019 och 2020) av offentligfinansiella skäl 21,4 procent.

Med hänsyn till det anförda finner utskottet inte skäl att nu förorda förändringar av bolagsskatten.

Sedan den 1 januari 2023 gäller en skyldighet för plattformsoperatörer att bl.a. lämna uppgifter om säljares inkomster från försäljning via digitala plattformar till Skatteverket. Ett automatiskt utbyte av dessa uppgifter ska sedan ske mellan de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna.

Utskottet är inte berett att förorda ytterligare ändringar i regelverket om plattformsoperatörer.

När det gäller frågan om att verka för en internationell skatt på finansiella transaktioner för att finansiera internationella klimatsatser konstaterar utskottet att det finns en mängd mekanismer och samarbeten inom såväl EU som OECD för att effektivt finansiera och stödja internationella klimatsatser, med fokus på att mobilisera resurser och främja hållbara lösningar globalt. Sverige har också aktivt bidragit till att stärka och utveckla EU:s klimatpolitik genom flera insatser och åtaganden. Regeringen tillsatte vidare i november 2024 en utredning för att utveckla och stärka det svenska internationella klimatarbetet (dir. 2024:108).

Utskottet är därmed inte berett att förorda en internationell skatt på finansiella transaktioner på det sätt som föreslagits.

Sverige har inte något formellt system för återföring av förluster, s.k. carry back. Reglerna om avsättning till periodiseringsfond fyller dock redan en sådan funktion. Syftet med periodiseringsfonderna är att underlätta företagets finansiering av investeringar med eget kapital och att förstärka likviditeten. Genom att en periodiseringsfond kan upplösas när företaget går med förlust erbjuder systemet också en möjlighet till utjämning av en förlust mot tidigare års vinster. Eftersom periodiseringsfonderna erbjuder en möjlighet till förlustutjämning bakåt i tiden ansågs det inte nödvändigt vid införandet av dessa regler att också införa särskilda regler för förlustutjämning mot tidigare års vinster. Av systematiska och principiella skäl ansågs det viktigt att undvika två skilda system för förlustutjämning bakåt i tiden (prop. 1993/94:50 Fortsatt reformering av företagsbeskattningen).

Utskottet finner därför inte något skäl att förorda en utredning om möjligheten att kvitta förluster mot vinster inom bolagsskattesystemet.

När det gäller frågan om att sänka bolagsskatten för FoU-företag för att förstärka incitamenten till investeringar i Sverige konstaterar utskottet att regeringen i budgetpropositionen för 2025 angett att den avser att fortsätta att förbättra skattevillkoren som understödjer företagens möjligheter att bedriva forskning och utveckling, bl.a. genom att utreda ett nytt skatteincitament på området. Regeringen beslutade därefter i november 2024 om ett tilläggsdirektiv till utredningen om skatteregler som gynnar forskning och utveckling – en översyn av FoU-avdraget och expertskattereglerna (dir. 2024:104), som bl.a. innebär att förekomsten av olika typer av skatteincitament för forskning och utveckling ska kartläggas. Uppdraget ska redovisas senast den 19 januari 2026.

Utskottet är inte berett att föregripa den pågående utredningen.

Utskottet är heller inte berett att förorda en beredskapsskatt på det sätt som föreslagits.

Skatteundandragande, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet har blivit ett allt större samhällsproblem. Långa entreprenörskedjor och bristande reglering när det gäller systemet för arbetskraftsinvandring har lett till att det finns aktörer inom flera branscher som har satt i system att utnyttja utländsk arbetskraft och kringgå skattelagstiftningen. Regeringen har under de senaste åren vidtagit ett antal åtgärder för att bekämpa arbetslivskriminaliteten. Polisen har fått större befogenheter att kontrollera arbetsgivare i vissa branscher och sanktionsavgifterna för arbetsgivare som utnyttjar arbetskraft har fördubblats. Regeringen tillsatte vidare i september 2021 en nationell delegation för att motverka arbetslivskriminalitet, som fick i uppdrag att verka samlande och stödjande i förhållande till aktörer som motverkar arbetslivskriminalitet och främja samverkan och erfarenhetsutbyte dem emellan. Regeringen har sedan dess gett flera tilläggsdirektiv (bl.a. i februari 2022, augusti 2022 och maj 2023) för att bredda och fördjupa uppdraget. Delegationen har fått i uppdrag att analysera specifika kriminella upplägg inom utvalda näringsgrenar (såsom bygg, restaurang, transport, kroppsvård, städ och säsongsarbete inom gröna näringar) och i ett antal reglerade yrken, med målet att identifiera risker och föreslå effektiva åtgärder. Delegationen mot arbetslivskriminalitet har de senaste åren överlämnat flera betänkanden och överlämnade i mars 2025 sitt slutbetänkande Arbetslivskriminalitet – upplägg, verktyg och åtgärder – fortsatt arbete (SOU 2025:25). Delegationen föreslår bl.a. att Skatteverkets tillsyn över skattelagstiftningens reglering om fast driftställe bör intensifieras.

För att stärka det operativa arbetet och uppnå en varaktig myndighets-samverkan har regeringen vidare gett ett antal myndigheter i uppdrag att inrätta regionala center mot arbetslivskriminalitet.

Bygghandelskommissionen överlämnade i januari 2022 sin slutrapport Från svart till vitt – Vänd den osunda utvecklingen i byggbranschen. I slutrapporten föreslås en rad åtgärder för att upptäcka och motverka arbetslivskriminalitet bl.a. minskad sekretess mellan myndigheter, ändrad sekretess för företagens skattekonton och bättre samarbete mellan företag.

Utskottet är därmed inte berett att förorda ändrade bestämmelser om fast driftställe för att utländska företag som är verksamma i Sverige ska omfattas av bestämmelserna eller en översyn av möjligheten till ett entreprenadavdrag inom byggbranschen.

Med hänsyn till det anförda finner utskottet inte skäl att nu rikta tillkännagivanden till regeringen om inriktningen av det fortsatta arbetet med företagsbeskattningen och avstyrker därför samtliga motionsförslag i motsvarande delar.

Utdelning och kapitalvinster till delägare i fåmansföretag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om en översyn och en förändring av reglerna för fåmansföretag.

Jämför reservation 7 (S, V) och 8 (C).

Motionerna

I kommittémotion 2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 13 föreslås en större neutralitet i 3:12-reglerna eftersom reglerna fungerar som ett verktyg för höginkomsttagare att betala mindre skatt.

I kommittémotion 2024/25:2468 av Anders Ådahl m.fl. (C) yrkande 17 föreslås en översyn av 3:12-reglerna för att sänka skatten och förenkla för de ägarledda småföretagen.

I motion 2024/25:775 av Johan Büser (S) föreslås en utredning om att ändra i 3:12-reglerna för att minska möjligheten att utnyttja kryphål i lagstiftningen och säkerställa en jämlik beskattning.

I motion 2024/25:2853 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) föreslås en översyn av närståendebegreppet i 3:12-reglerna eftersom förenklade regler för familjeföretag är nödvändigt för att få fler företag och därmed fler arbetstillfällen.

Bakgrund

De särskilda reglerna för beskattning av utdelning från ett fåmansföretag och kapitalvinst vid avyttring av andelar i ett sådant företag tillkom vid 1990 års skattereform. Syftet är primärt att förhindra att arbetsinkomst omvandlas till lägre beskattad kapitalinkomst (prop. 1989/90:110 s. 467). Utgångspunkten var att inkomster som härrör från ägarens egna arbetsinsatser i företaget ska beskattas på ungefär samma nivå som anställdas löneinkomster. De särskilda skattereglerna, som brukar kallas 3:12-reglerna, återfinns i 57 kap. IL.

Ett typiskt fåmansföretag är ett aktiebolag eller en ekonomisk förening där fyra eller färre delägare har mer än hälften av rösterna. Om en av delägarna har den verkliga bestämmanderätten över en oberoende verksamhetsgren räknas bolaget eller föreningen som ett fåmansföretag även om det första villkoret inte är uppfyllt. Vid bedömningen av hur många personer som äger del i företaget ska personer som ingår i samma krets av närstående anses som en person.

3:12-reglerna om utdelning och kapitalvinst gäller enbart personer med s.k. kvalificerade andelar i fåmansföretaget. En andel är kvalificerad om delägaren eller någon närstående har varit verksam (aktiv) i betydande omfattning i företaget under beskattningsåret eller något av de fem föregående åren. En delägare eller en närstående anses vara verksam i betydande omfattning om

hans eller hennes arbetsinsatser har stor betydelse för vinstgenereringen i företaget. Det är den ekonomiska betydelsen av arbetsinsatsen som är avgörande, inte delägarens formella ställning. Som närstående räknas maka eller make, föräldrar, far- och morföräldrar, barn, barnbarn osv. samt deras respektive maka eller make, syskon och deras makar, barn och barnbarn samt dödsbo som någon i närståendekretsen är delägare i.

Om en aktiv delägare tar ut lön från sitt eget bolag beskattas den på vanligt sätt och beläggs med arbetsgivaravgifter. De särskilda reglerna gäller inte löneuttag utan avser belopp som ägaren lyfter som utdelning eller tillgodogör sig som kapitalvinst vid försäljning av aktier i fåmansbolaget. I avsaknad av de särskilda reglerna skulle utdelning och avyttringar beskattas som inkomst av kapital. De s.k. 3:12-reglerna medför att den del av bolagets inkomster som ägaren tillgodogör sig som utdelning eller kapitalvinst i stället fördelas mellan inkomstslagen tjänst och kapital. När delägaren tar utdelningar från företaget eller säljer andelar i bolaget ska utdelningen respektive kapitalvinsten delas upp i en del som beskattas som inkomst av tjänst och en som beskattas som inkomst av kapital. 3:12-reglerna används för att bestämma hur mycket av en utdelning från företaget eller en kapitalvinst från sålda andelar som ska tas upp till progressiv beskattning i inkomstslaget tjänst och hur stor del som ska tas upp till proportionell beskattning i inkomstslaget kapital. Upp till en viss nivå (ett schablonmässigt beräknat gränobelopp) beskattas utdelning och aktiva delägars vinst vid försäljning av aktier i bolaget med skattesatsen 20 procent. Nivån bestäms med hänsyn till storleken av det insatta kapitalet och utbetalda löner. Utdelning och kapitalvinst över gränobeloppet tas upp i inkomstslaget tjänst.

Komplettering av den utvidgade fåmansföretagsdefinitionen

Regeringen föreslog i proposition 2021/22:27 Komplettering av den utvidgade fåmansföretagsdefinitionen att den utvidgade fåmansföretagsdefinitionen och den s.k. utomståenderegeln skulle kompletteras. Förslaget om att komplettera den utvidgade fåmansföretagsdefinitionen innebär att vid bedömningen av om ett visst företag utgör ett fåmansföretag ska en fysisk person som är delägare och verksam i betydande omfattning i företaget, och samtidigt har ett bestämmande inflytande över en stiftelse eller en annan juridisk person utan delägare som äger andelar i företaget, anses äga den juridiska personens andelar i det prövade företaget. Förslaget syftar till att säkerställa att det inte är möjligt att kringgå de särskilda reglerna för utdelning och kapitalvinst på andelar i fåmansföretag genom att t.ex. en stiftelse ges röststarka aktier i ett fåmansägt företag för att utdelningsinkomster från den bedrivna verksamheten i företaget ska kunna delas ut till kretsen av verksamma aktieägare utan att bli föremål för den särskilda beskattningen för delägare i fåmansföretag.

Förslaget om en komplettering av utomståenderegeln innebär att ett företag inte anses ägt av utomstående till den del företaget direkt eller indirekt ägs av en stiftelse eller en annan juridisk person utan delägare och företagets

verksamma delägare eller en sådan delägars närstående kan få del av medel eller förmåner från den juridiska personen i viss omfattning. Förslaget syftar till att säkerställa att tillämpningen av utomståenderegeln inte leder till oskäliga resultat i strukturer där en stiftelse eller en annan juridisk person utan delägare direkt eller indirekt äger ett fåmansföretag. De nya bestämmelserna trädde i kraft den 1 januari 2022.

Förenkla och förbättra

Kommittén om förenklad beskattning av ägare till fåmansföretag (Fi 2022:04) överlämnade i juni 2024 sitt betänkande Förenkla och förbättra (SOU 2024:36). Kommitténs huvuduppdrag var att analysera på vilket sätt och i vilken omfattning de särskilda reglerna för utdelning och kapitalvinst på andelar i fåmansföretag kan förenklas. Kommittén föreslår bl.a. en ny modell för beräkning av gränobeloppet som bl.a. innebär att dagens förenklingsregel och huvudregel slås ihop till en gemensam regel som ska användas av samtliga delägare, att alla får tillgodoräkna sig ett höjt schablonbelopp per företag, att dagens löneuttagskrav och kapitalandelskrav slopas och ersätts av ett schablonmässigt löneavdrag och att alla delägare i fåmansföretag som anställer får möjlighet att tillgodoräkna sig löneunderlag i företaget. Vidare föreslår kommittén ett gemensamt takbelopp för hur stor del av utdelningar och kapitalvinster som maximalt får tas upp i inkomstslaget tjänst, att syskonkretsen inte längre ska betraktas som närstående och därför inte påverkar en delägars beskattning och slutligen att karenstiden och andra tidsgränser kortas med ett år.

Betänkandet bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om utdelning och kapitalvinster till delägare i fåmansföretag behandlades senast i betänkande 2023/24:SkU12 och i yttrande 2024/25:SkU1y. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut.

Utskottets ställningstagande

De särskilda reglerna för beskattning av utdelning från ett fåmansföretag och kapitalvinst vid avyttring av andelar i ett sådant företag tillkom vid 1990 års skattereform. Syftet är primärt att förhindra att arbetsinkomst omvandlas till lägre beskattad kapitalinkomst (prop. 1989/90:110 s. 467). Utgångspunkten var att inkomster som härrör från ägarens egna arbetsinsatser i företaget ska beskattas på ungefär samma nivå som anställdas löneinkomster.

De särskilda skattereglerna, som kallas 3:12-reglerna, har reviderats i flera omgångar under senare år. För att säkerställa att det inte är möjligt att kringgå de särskilda reglerna för utdelning och kapitalvinst på andelar i fåmansföretag gäller sedan den 1 januari 2022 en utvidgad fåmansföretagsdefinition. Vidare

kompletterades den s.k. utomstående regeln. Bestämmelserna har likaså tillkommit för att säkerställa att det inte är möjligt att kringgå de särskilda reglerna.

Den senaste utredningen överlämnade sitt slutbetänkande om en översyn av 3:12-reglerna i juni 2024 (SOU 2024:36). Kommitténs huvuduppdrag var att analysera på vilket sätt och i vilken omfattning de särskilda reglerna för utdelning och kapitalvinst på andelar i fåmansföretag kan förenklas. Betänkandet bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Utskottet är inte berett att föregripa den pågående beredningen och avstyrker därför motionsförslagen.

Kapitalbeskattning m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om förändrad kapitalbeskattning, om en moderniserad källskatt på utdelningar, om en utflyttningsbeskattning, om en översyn av tioårsregeln och om att införa en arvs- och gåvobeskattning.

Jämför reservation 9 (S) och 10 (V).

Motionerna

I kommittémotion 2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 12 föreslås en översyn av beskattningen av kapitalinkomster för att nå en ökad enhetlighet i kapitalbeskattningen samt en beskattning av stora ekonomiska tillgångar.

I kommittémotion 2024/25:3191 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 3 föreslås att regeringen snarast presenterar ett förslag på en moderniserad källskatt på utdelningar.

I samma motion yrkande 4 föreslås att regeringen lämnar ett förslag på ett system för en effektiv kapitalbeskattning av fysiska personer som flyttar ut och upphör att vara obegränsat skattskyldiga i Sverige eller som enligt ett skatteavtal får hemvist i en annan avtalsslutande stat, för att dessa personer ska kunna beskattas för kapitalvinster som har upparbetats i Sverige.

I kommittémotion 2024/25:1921 av Ilona Szatmári Waldau (V) m.fl. yrkande 1 föreslås att regeringen ska återkomma med förslag på en reformerad kapitalinkomstbeskattning som är präglad av likformighet och rättvisa.

I samma motion yrkande 2 föreslås vidare en utredning om att i likhet med i många andra länder inom Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) införa en arvs- och gåvoskatt i Sverige. Skatten ska utformas så att den drar in 1 procent av det årliga arvs- och gåvoflödet men ska ha ett ganska stort fribelopp så att vanliga hushåll som äger sin bostad inte omfattas.

Slutligen föreslås i samma motion yrkande 16 en utredning av tioårsregeln för att införa exitbeskattning för fysiska personer.

I motion 2024/25:2086 av Lars Beckman (M) föreslås en översyn av kapitalbeskattningen för att stärka konkurrenskraften för svenska företagsägare.

I motion 2024/25:567 av David Perez (SD) föreslås en utredning av avdrag för amortering av bolån som på sikt kan ersätta ränteavdraget.

Bakgrund och gällande rätt

I samband med skattereformen 1991 fick beskattningen av inkomster från kapital den utformning den har i dag – ibland kallad den duala eller den skandinaviska modellen. Den innebär att man beskattar inkomster av kapital separerat från den generella inkomstbeskattningen. Skatt på kapital är skatt på avkastningen på kapitalinnehav. Inkomsträntor, utdelningar samt kapitalvinster vid försäljning av aktier, andelar, fastigheter, bostadsrätter och övrig lös egendom förs i individbeskattningen samman till en inkomst av kapital. Som kapitalinkomst beskattas även inkomster av uthyrning av privatbostad. För näringsidkare görs en s.k. räntefördelning för att få en riktig fördelning av beskattningen av näringsidkares eget kapital mellan inkomstslagen kapital och näringsverksamhet. Avdrag i inkomstslaget kapital får göras på skuldräntor för lån på fastighet och andra lån, tomträttsavgäld, kapitalförluster samt vissa förvaltningskostnader. Skatten på kapitalinkomsten är proportionell med 30 procent. Om inkomsterna är större än utgifterna tas skatt ut på nettobeloppet. Är däremot utgifterna större än inkomsterna får man på motsvarande sätt en skattereduktion. Det finns dock en begränsning som innebär att skattereduktionen i de fall underskottet överstiger 100 000 kronor endast görs med 21 procent för den överskjutande delen.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om kapitalbeskattning m.m. behandlades senast i betänkande 2023/24:SkU12 och i yttrande 2024/25:SkU1y. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har vid ett flertal tillfällen avstyrkt förslag om att återinföra arvs- och gåvoskatten. Utskottet har bl.a. hänvisat till de förslag som regeringen lagt fram i syfte att öka den ekonomiska jämlikheten och till att skatten ansetts godtycklig, orättvis, ineffektiv och svåradministrerad.

Därmed är utskottet inte berett att nu tillstyrka förslaget om att återinföra en arvs- och gåvoskatt.

När det gäller förändringar på kapitalbeskattningens område konstaterar utskottet att sådana förändringar berör många människor och att det därför är viktigt att de görs varsamt och över tid.

Utskottet är därför inte berett att nu tillstyrka förslagen om en förändrad kapitalbeskattning.

När det gäller frågan om en s.k. exitskatt eller en utflyttningsskatt finns i dag den s.k. tioårsregeln för att säkerställa beskattning i Sverige av kapitalvinster som har upparbetats i Sverige. Det har dock visat sig att det finns ett behov av att reformera tioårsregeln på ett sätt som säkerställer bl.a. konkurrenskraftiga och likformiga skatteregler. Frågan om reformering av tioårsregeln bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Utskottet är inte berett att föregripa den pågående beredningen.

Samtliga motionsförslag avstyrks därmed.

Investeringsparkonto

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslaget om ändring av beskattningen av sparande på investeringssparkonto.

Jämför reservation 11 (SD).

Motionen

I kommittémotion 2024/25:1460 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 8 föreslås att regeringen ska verka för att beräkningen av avgiftsunderlaget för investeringssparkonton återställs till den nivå som gällde vid införandet.

Bakgrund och gällande rätt

En ny schablonbeskattad sparform, investeringssparkonto, infördes 2012 (prop. 2011/12:1, bet. 2011/12:FiU1). Syftet med investeringssparkontot är att ge möjlighet för människor att på ett enkelt sätt spara i finansiella instrument som aktier och fonder. Ett investeringssparkonto är en schablonbeskattad sparform, vilket betyder att skatten inte baseras på den faktiska avkastningen utan på en årlig skatt beräknad på värdet av tillgångarna på kontot. Av offentligfinansiella och fördelningspolitiska skäl höjdes skatten den 1 januari 2018. Schablonintäkten ska beräknas genom att kapitalunderlaget multipliceras med statslåneräntan ökad med 1 procentenhet (tidigare 0,75 procentenheter).

Tillkännagivande om att lagen om investeringssparkonto ska förtydligas

I samband med utskottets beredning av de motioner som väcktes under den allmänna motionstiden 2022/23 föreslog utskottet ett tillkännagivande till regeringen om att lagen om investeringssparkonto ska förtydligas och därigenom göra det möjligt för innehavare att delta i fler nyemissioner (bet. 2022/23:SkU12).

En skattefri grundnivå för sparande på investeringssparkonto och i kapitalförsäkring

Den 1 januari 2025 infördes en skattefri grundnivå för sparande på investeringssparkonton, i kapitalförsäkringar och i PEPP-produkter. Med PEPP-produkt avses en paneuropeisk privat pensionsprodukt enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1238 av den 20 juni 2019 om en paneuropeisk privat pensionsprodukt. Den skattefria grundnivån uppgår till 150 000 kronor och höjs till 300 000 kronor fr.o.m. den 1 januari 2026. Förslaget innebär att fysiska personer som har ett investeringssparkonto, en kapitalförsäkring eller ett avtal om sparande i en PEPP-produkt får göra ett avdrag i inkomstlaget kapital som motsvarar skatten på det sammanlagda sparandet i dessa produkter.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om investeringssparkonto behandlades senast i betänkande 2023/24:SkU12 och förslaget om en skattefri grundnivå för sparande på investeringssparkonto och i kapitalförsäkring i yttrande 2024/25:SkU1y. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut. I betänkande 2022/23:SkU12 föreslog utskottet ett tillkännagivande till regeringen om att lagen om investeringssparkonto ska förtydligas och därigenom möjliggöra för innehavare att delta i fler nyemissioner.

Utskottets ställningstagande

Sparformen investeringssparkonto infördes 2012 för att ge möjlighet för människor att på ett enkelt sätt spara i finansiella instrument. Av offentligfinansiella och fördelningspolitiska skäl höjdes schablonavkastningen från statslåneräntan ökad med 0,75 procentenheter till statslåneräntan ökad med 1 procentenhet den 1 januari 2018. I samband med förslaget gjorde regeringen bedömningen att sparande på investeringssparkonto också fortsättningsvis kommer att vara skattemässigt gynnat i förhållande till konventionell kapitalbeskattnings och att den skattemässiga neutraliteten mellan olika sparformer kommer att öka. Utskottet hade ingen invändning mot höjningen av beskattningen och tillstyrkte förslaget (prop. 2017/18:1, ytt. 2017/18:SkU1y, bet. 2017/18:FiU1).

Den 1 januari 2025 infördes en skattefri grundnivå för sparande på investeringssparkonton, i kapitalförsäkringar och i PEPP-produkter. Den skattefria grundnivån uppgår till 150 000 kronor och höjs till 300 000 kronor fr.o.m. den 1 januari 2026. Förslaget innebär att fysiska personer som har ett investeringssparkonto, en kapitalförsäkring eller ett avtal om sparande i en PEPP-produkt får göra ett avdrag i inkomstslaget kapital som motsvarar skatten på det sammanlagda sparandet i dessa produkter.

Med hänsyn till det anförda finner utskottet inte skäl att nu förorda ytterligare ändringar av beskattningen av sparande på investeringssparkonto. Motionsförslaget avstyrks därför.

Skogskonto m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om en översyn av frågan om ersättning vid avverkning av fjällnära skog och av möjligheten att periodisera inkomster från jordbruket och engångsersättning för markintrång.

Riksdagen avslår vidare motionsförslagen om ett avdrag för hyggesfria rådgivningstjänster, om ett lantbrukskonto samt om ett poängsystem.

Jämför reservation 12 (SD), 13 (C) och 14 (MP).

Motionerna

I kommittémotion 2024/25:1370 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 35 föreslås att skogskontot ska bevaras eftersom det främjar en långsiktig och effektiv skogsförvaltning.

I kommittémotion 2024/25:1395 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 33 föreslås en utredning om möjligheten att periodisera inkomster från jordbruket.

I kommittémotion 2024/25:2468 av Anders Ådahl m.fl. (C) yrkande 14 föreslås en översyn av möjligheten att engångsersättningar för markintrång, s.k. allframtidsupplåtelse, ska kunna sättas av för skattemässig fördelning över flera inkomstår.

I kommittémotion 2024/25:2953 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 9 föreslås en översyn av Skatteverkets nya tolkning när det gäller beskattning av ersättningar för nekat avverkningstillstånd för fjällnära skog.

I kommittémotion 2024/25:2613 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 171 föreslås att det införs ett skatteavdrag för hyggesfria rådgivningstjänster.

I motion 2024/25:462 av Isak From (S) yrkandena 1 och 2 föreslås att regeringen skyndsamt ska hantera frågorna om beskattningen av ersättning för naturvårdsavtal och av ersättning för nekad avverkning av fjällnära skog.

I motion 2024/25:496 av Mikael Larsson (C) föreslås en utredning om ett lantbrukskonto för lantbrukare som i likhet med ett skogskonto gör det möjligt att utjämna resultatet över åren.

I motion 2024/25:2700 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) föreslås att skatten ska kopplas till ett poängsystem för skogs- och lantbruk för att främja naturvärden och långsiktigt ägande.

I motion 2024/25:1643 av Elisabeth Thand Ringqvist och Anders W Jonsson (båda C) föreslås att regeringen ska överväga att ersättning för naturvårdsavtal ska få sättas av till skogskontot.

Bakgrund och gällande rätt

En skattskyldig som bedriver enskild näringsverksamhet och äger en lantbruksenhet kan under vissa förutsättningar få en uppskjuten beskattning av skogsinkomster och på så sätt jämna ut skatten mellan olika år genom att göra skogsavdrag. En enskild näringsidkare som har intäkt av skogsbruk (skogsintäkt) får enligt 21 kap. 21 § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, under vissa förutsättningar göra avdrag för belopp som sätts in på ett särskilt konto i ett kreditinstitut (skogskonto eller skogsskadekonto). Möjligheten till insättning på skogsskadekonto regleras i 21 kap. 23 § IL, där det framgår att avdrag för insättning på skogsskadekonto bara får göras om stormfällning, brand, insektsangrepp eller någon liknande händelse har medfört att mer än en tredjedel av skogen i näringsverksamheten bör avverkas i förtid och den huvudsakliga delen av beskattningsårets skogsintäkter kommer från sådan avverkning.

Skogsutredningen 2019 överlämnade sitt betänkande Stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer och naturvård i skogen (SOU 2020:73) i november 2020. Syftet med utredningen var bl.a. att värna och stärka den privata äganderätten till skogen genom att stärka rättssäkerheten för markägare och företag och säkerställa att markägare får ekonomisk kompensation för inskränkningar i ägande- och brukanderätten i den utsträckning de har rätt till.

I regeringens proposition Stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer och ökade incitament för naturvärden i skogen med frivillighet som grund (prop. 2021/22:58) som överlämnades i november 2021, gjorde regeringen bedömningen att det bör göras en översyn av reglerna om ersättning för naturvårdsavtal för att möjliggöra en modell för periodisering genom insättning på skogskonto eller liknande och därigenom åstadkomma en mer förmånlig beskattning. Regeringen ansåg även att det bör utredas om intrångsersättning eller löseskilling för naturvårdande ändamål på ett ändamålsenligt sätt kan beskattas inom ramen för systemet med ersättningsfond. Utskottet, som delade regeringens bedömningar, konstaterade att de regler som är tillämpliga vid beskattning av ersättning i samband med att naturvårdsavtal ingås mellan staten och skogsägare ofta ger ett ofördelaktigt skattemässigt resultat för skogsägaren (yttr. 2021/22:SkU3y).

Mer förmånlig beskattning vid bl.a. skydd av skog

Skatteverket överlämnade promemorian Mer förmånlig beskattning vid bl.a. skydd av skog (dnr 8-1863736) den 31 augusti 2023 till regeringen. I promemorian föreslås ett mer ändamålsenligt sätt att beskatta intrångsersättning och löseskilling som ges för naturvårdande ändamål inom ramen för systemet med ersättningsfond. En ny slags ersättningsfond införs. Den nya ersättningsfonden ska kallas ersättningsfond för naturvårdsmark. Avdrag för avsättning till den nya fonden ska återföras senast det tionde beskattningsåret efter det beskattningsår då avdraget gjordes. Det särskilda tillägget som ska tas upp som intäkt när en ersättningsfond för naturvårdsmark inte tas i anspråk, ska uppgå till 15 procent av det återförda beloppet.

I promemorian föreslås vidare att ersättning för naturvårdsavtal ska kunna periodiseras genom att en enskild näringsidkare som får en sådan ersättning som avser avtal med löptid om fem år eller längre tid får göra avdrag för belopp som sätts in på ett särskilt konto i ett kreditinstitut. Kontot ska kallas naturvårdskonto. Liknande bestämmelser som gäller för skogskonto ska i princip gälla för naturvårdskonto. Förslagen syftar till att göra skattereglerna mer gynnsamma för att öka incitamenten till formell naturvårdsavsättning samtidigt som risken för skatteundandragande och den administrativa bördan beaktas. Förslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2025.

Promemorian bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om skogskonto behandlades senast i betänkande 2023/24:SkU12. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut.

Utskottets ställningstagande

I samband med behandlingen av regeringens proposition 2021/22:58 Stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer och ökade incitament för naturvården i skogen med frivillighet som grund gjorde regeringen bedömningen att det bör göras en översyn av reglerna om ersättning för naturvårdsavtal för att möjliggöra en modell för periodisering genom insättning på skogskonto eller liknande och därigenom åstadkomma en mer förmånlig beskattning. Regeringen gjorde vidare bedömningen att det bör utredas om intrångsersättning eller löseskilling för naturvårdande ändamål på ett ändamålsenligt sätt kan beskattas inom ramen för systemet med ersättningsfond. Utskottet delade regeringens bedömningar.

Regeringen gav i juni 2022 Skatteverket i uppdrag att analysera och lämna förslag bl.a. om hur skattereglerna kan göras mer gynnsamma för att öka incitamenten till naturvårdsavsättning, samtidigt som bl.a. risken för skatteundandragande och den administrativa bördan ska beaktas.

I augusti 2023 överlämnade Skatteverket promemorian Mer förmånlig beskattning vid bl.a. skydd av skog. I promemorian lämnas bl.a. förslag om beskattning av intrångsersättning och löseskilling på ett mer ändamålsenligt sätt och om att ersättning för naturvårdsavtal under vissa förutsättningar ska kunna periodiseras. Promemorian bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Utskottet är inte berett att föregripa den pågående beredningen. Utskottet är heller inte berett att förorda en översyn av frågan om beskattningen av ersättning för nekad avverkning av fjällnära skog.

Samtliga motionsförslag i motsvarande delar avstyrks därmed.

Skatteregler för ideell sektor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslaget om en utredning av skattereglerna för idrottsrörelsen.

Jämför reservation 15 (SD).

Motionen

I kommittémotion 2024/25:1340 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkande 13 föreslås en utredning av skattereglerna för idrottsrörelsen.

Gällande rätt

I 7 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, finns bestämmelser om undantag från skattskyldighet för bl.a. ideella föreningar och registrerade trossamfund. Som ett generellt krav för att bli undantagna från skattskyldighet enligt dessa bestämmelser gäller för de ideella föreningarna och de registrerade trossamfundet att de måste uppfylla ändamålskravet i 4 §, verksamhetskravet i 5 §, fullföljdskravet i 6 § och öppenhetskravet i 10 §.

Ändamålskravet är det första villkoret, och det innebär att föreningen eller trossamfundet, utan begränsning till medlemmarnas eller andra bestämda personers ekonomiska intressen, ska främja ett eller flera allmännyttiga ändamål, såsom religiösa, politiska, idrottsliga eller kulturella ändamål. Vidare ska föreningen eller trossamfundet, enligt verksamhetskravet, bedriva en verksamhet som uteslutande eller så gott som uteslutande tillgodoser sådana ändamål. Fullföljdskravet innebär att föreningen eller trossamfundet ska bedriva en verksamhet som skäligen svarar mot avkastningen på föreningens eller samfundets tillgångar och ställer alltså krav på inkomstanvändningen. Slutligen innebär öppenhetskravet att en förening eller ett trossamfund inte utan särskilda skäl får neka en person inträde som medlem.

Genom att uppfylla de nämnda villkoren blir ideella föreningar eller registrerade trossamfund inskränkt skattskyldiga och är, med undantag för

kapitalvinster och kapitalförluster, skattskyldiga bara för inkomst av sådan näringsverksamhet som avses i 13 kap. 1 § IL. Detta framgår av 7 kap. 3 § första stycket IL.

Av 7 kap. 3 § andra stycket IL framgår att vissa ytterligare inskränkningar i skattskyldigheten gäller för ideella föreningar och registrerade trossamfund, utöver det som framgår ovan. Det finns enligt bestämmelsen utrymme för att utan skattskyldighet bedriva viss näringsverksamhet. Huvudregeln är dock fortfarande att de är skattskyldiga för inkomst från näringsverksamhet.

För att undantaget från skattskyldighet enligt 7 kap. 3 § andra stycket IL ska gälla måste den ideella föreningen eller det registrerade trossamfundet utöver de generella villkoren även uppfylla vissa ytterligare krav. Dessa krav tar framför allt sikte på vad för sorts verksamhet som bedrivs. Enligt denna bestämmelse är föreningarna och trossamfunden undantagna från skattskyldighet för bl.a. inkomst från självständig näringsverksamhet, om inkomsten till huvudsaklig del kommer från verksamhet som är ett direkt led i främjandet av eller som har annan naturlig anknytning till allmännyttiga ändamål, verksamhet som avser försäljning av skänkta varor och som utnyttjas som finansieringskälla för ideellt arbete och verksamhet som avser annat än försäljning av skänkta varor och som av hävd har utnyttjats som finansieringskälla för ideellt arbete.

Att försäljning av skänkta varor, dvs. secondhandförsäljning, är undantagen från skattskyldighet framgår sedan den 1 januari 2016 uttryckligen av lagtexten, och det har i och med detta även förtydligats vilka krav som ställs för att sådan försäljning ska omfattas av undantaget.

Inkomst av verksamhet som inte har annat samband med det ideella arbetet än att den ska finansiera detta angavs i tidigare lagtext sakna naturlig anknytning till en förenings allmännyttiga ändamål. Sådan verksamhet kan dock vara undantagen från skattskyldighet om den av hävd utnyttjats som finansieringskälla för ideellt arbete. I den tidigare lagtexten angavs att till verksamhet som av hävd utnyttjats för att finansiera ideellt arbete räknas anordnande av bingo och andra lotterier, fester, basarer, försäljnings- och insamlingskampanjer samt sådan biografrörelse som bedrivs av en nykterhetsförening eller en förening med huvudsakligt ändamål att tillhandahålla allmänna samlingslokaler. Detsamma gäller verksamhet som består i att en ideell förening eller ett registrerat trossamfund upplåter reklamutrymme på klubbdräkter eller i föreningens samlingslokaler eller dylikt.

Tidigare riksdagsbehandling

Ett motionsyrkande om skatteregler för ideell sektor behandlades senast i betänkande 2023/24:SkU12. Motionsyrkandet avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare prövat frågan om ändrade skatteregler för idrottsrörelsen och avslog då ett motsvarande motionsyrkande (bet. 2023/24:SkU12). Utskottet anförde bl.a. att riksdagen i september 2017 antog regeringens förslag till ett förtydligande av inkomstkattelagen som bl.a. innebär att ideella föreningar ska vara undantagna från skattskyldighet som uppkommit genom främjandet av allmännyttiga ändamål (prop. 2016/17:192, bet. 2017/18:SkU2, rskr. 2017/18:8). Undantaget från skattskyldighet gäller om en förening eller ett trossamfund i övrigt uppfyller de krav som ställs för inskränkt skattskyldighet.

Utskottet vidhåller sitt ställningstagande. Motionsförslaget avstyrks därmed.

Boendebeskattnings m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om förändrad boendebeskattnings.

Jämför reservation 16 (S, MP) och 17 (V) samt det särskilda yttrandet (SD).

Motionerna

I partimotion 2024/25:1992 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 13 föreslås att regeringen återkommer med en åtgärds- och tidsplan för en översyn av skattereglerna för att nå en mer jämlik balans mellan hyresrätt och bostadsrätt.

I kommittémotion 2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 19 föreslås en större skattemässig neutralitet mellan de olika upplåtelseformerna för att öka rörligheten på bostadsmarknaden.

I samma motion yrkande 21 föreslås en översyn av skattereglerna för andrahandsuthyrning för att förhindra bl.a. oskäligen skatteavdrag och orättfärdiga inkomster på bekostnad av de bostadssökande.

I kommittémotion 2024/25:1351 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 7-10 föreslås en utredning om att förbättra skattevillkoren för renovering av flerbostadshus (yrkande 7), en utredning om att förbättra skattevillkoren för renovering och underhåll av kulturhistoriska byggnader (yrkande 8), att regeringen ska överväga att höja schablonavdraget vid uthyrning av privatbostad (yrkande 9) och en översyn av beskattningen av bostadshus i anslutning till jordbruk (yrkande 10).

I kommittémotion 2024/25:1387 av Mikael Eskilander m.fl. (SD) yrkandena 4, 6 och 7 föreslås en utredning om möjligheten att införa skattefria underhållsfonder för att skapa förutsättningar att hålla hyrorna på en lägre nivå

(yrkande 4), en utredning om att höja det skattebefriade beloppet vid andrahandsuthyrning för att stimulera till uthyrning och därmed kunna möta den ökade efterfrågan på bostäder (yrkande 6) samt att kapitalvinstskatten vid försäljning av obebyggd tomtmark under vissa förutsättningar ska vara högre än vid ordinarie bostadsförsäljningar för att minska omfattningen av spekulation (yrkande 7).

I motion 2024/25:1249 av Louise Thunström och Jonathan Svensson (båda S) föreslås en utredning av förutsättningarna för hur en större rättvisa mellan boendeformer kan uppnås.

I motion 2024/25:1807 av Annika Strandhäll (S) yrkande 2 föreslås att skattemässig neutralitet ska råda mellan olika upplåtelseformer så att hyresrätter inte missgynnas i förhållande till andra upplåtelseformer.

I motion 2024/25:3080 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkandena 1, 2 och 4 föreslås en översyn av möjligheten att införa skattefrihet vid delvis uthyrning för att skapa incitament att hyra ut delar av sin bostad och därigenom minska trycket på bostadsmarknaden (yrkande 1), en översyn av möjligheten att införa skattefria underhållsfonder (yrkande 2) samt en översyn av beskattningen av studentkorridorer så att de kan ses som en helhet snarare än som enskilda studentrum (yrkande 4).

Bakgrund och gällande rätt

Underhålls- och periodiseringsfonder

Innehav av hyresbostäder utgör näringsverksamhet, vilket utöver fastighetsavgiften medför en löpande konventionell beskattning i form av skatt på näringsverksamheten. Medel som sparas eller sätts av för framtida underhåll beskattas med 22 procent. I det system för beskattning av näringsverksamhet som gällde före skattereformen 1990 fanns ett flertal möjligheter att bilda obeskattade reserver, och vissa näringsidkare hade möjlighet att på ett mer omfattande sätt skattemässigt jämna ut sina inkomster. Det system för beskattning av näringsverksamhet som infördes genom skattereformen byggde på sänkta skattesatser och marginalskatter med en generöst utformad allmän reserveringsmöjlighet, numera i form av periodiseringsfonder, och kraftigt inskränkta reserveringsmöjligheter i övrigt. Vid beräkning av näringsverksamhet kan avdrag göras för avsättning till en periodiseringsfond. Enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i svenska handelsbolag får göra avdrag med högst 30 procent av inkomsten. Juridiska personer får göra avdrag med högst 25 procent.

Förslag om höjt schablonavdrag vid uthyrning av bostäder och förenklad beskattning av vissa fastighetsrelaterade inkomster

Finansdepartementet remitterade i april 2023 promemorian Förslag om höjt schablonavdrag vid uthyrning av bostäder och förenklad beskattning av vissa fastighetsrelaterade inkomster inför budgetpropositionen 2024. I promemorian

lämnades bl.a. förslag om att schablonavdraget vid uthyrning av privatbostadsfastigheter, privatbostäder och hyreslägenheter skulle höjas från 40 000 kronor till 50 000 kronor. Avdraget skulle, liksom i dag, vara gemensamt för dels sådan uthyrning, dels försäljning av produkter från privatbostadsfastigheter och privatbostäder. Förslaget om höjt schablonavdrag vid uthyrning av bostäder presenterades inte i budgetpropositionen för 2024.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om boendebeskattning m.m. behandlades senast i betänkande 2023/24:SkU12. Motionsyrkanden om andrahandsuthyrning behandlades senast i yttrande 2024/25:SkU1y. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att Sverige ska ha en långsiktig och hållbar bostadspolitik för alla. En väl fungerande bostadsmarknad i hela landet är en viktig förutsättning för människors trygghet och livskvalitet och för en konkurrenskraftig ekonomi och tillväxt.

Utskottet har vid tidigare behandlingar av olika motionsförslag om utbyggda skattefria reserveringsmöjligheter avstyrkt förslag om att reservera obeskattade medel till underhållsfonder i hyreshus med hänvisning till principerna bakom 1990 års skattereform.

Utskottet finner inte skäl att frånga sitt ställningstagande.

Utredningen om ägarlägenheter och hyrköp överlämnade i december 2024 sitt betänkande Fler vägar till att äga sitt boende (SOU 2024:83). Uppdraget omfattade att överväga en utvidgning av systemet med ägarlägenheter och införandet av en lagreglerad modell för hyrköp av bostäder för att göra det möjligt för fler människor att äga sitt boende och att öka mångfalden av boendeformer i Sverige.

Regeringen tillsatte i juni 2023 en utredning om enklare privatuthyrning och ändring av presumtionshyror (dir. 2023:92), som bl.a. fått i uppdrag att föreslå hur reglerna om privatpersoners uthyrning av bostäder kan ändras för att underlätta sådan uthyrning och se över reglerna om ändring av presumtionshyror. I augusti 2024 beslutade regeringen om ett tilläggsdirektiv som innebär att uppdraget utvidgades till att omfatta förslag om hur de hyresrättsliga reglerna kan ändras för att underlätta uthyrning av företagsbostäder (dir. 2024:73). Uppdraget ska redovisas senast den 2 maj 2025.

Utskottet konstaterar vidare att det sedan den 1 oktober gäller skärpta regler för att förhindra otillåten andrahandsuthyrning till överhyra.

Boverket överlämnade i april 2024 sin slutrapport om lättnader i byggkraven för studentbostäder för att få ett ökat och mer differentierat utbud av bostäder (rapport 2024:9).

Med hänsyn till det anförda avstyrker utskottet samtliga motionsförslag i motsvarande delar.

Fastighetsskatt och fastighetsavgift m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om en statlig fastighetsskatt, om en översyn av reglerna om fastighetsavgift och om en förändrad fastighetsavgift.

Riksdagen avslår vidare motionsförslagen om en översyn av regelverket för lagfart och pantbrev och om en utredning om ett ändrat stickår.

Jämför reservation 18 (SD), 19 (V) och 20 (C).

Motionerna

I partimotion 2024/25:2955 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 4 föreslås att fastighetsavgiften ska reformeras så att den får en annan regional profil eftersom den missgynnar många landsbygdskommuner och deras förutsättningar att utvecklas.

I kommittémotion 2024/25:1383 av Mikael Eskilanderesson m.fl. (SD) yrkande 9 föreslås en utredning om huruvida studentbostäder kan klassificeras som elevhem.

I kommittémotion 2024/25:1921 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkande 3 föreslås att den kommunala fastighetsavgiften ska kompletteras med en statlig fastighetsskatt. Skatten ska tas ut med 1,5 procent på den del av taxeringsvärdet som överstiger 5 miljoner kronor och med 2,5 procent på den del av taxeringsvärdet som överstiger 7 miljoner kronor. Vidare anförs att dagens begränsningsregel, som innebär att pensionärer inte ska behöva betala mer än 4 procent av sin inkomst i avgift, ska utökas till att omfatta alla inkomster.

I kommittémotion 2024/25:2950 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 35 föreslås en utredning om hur kostnaderna för pantbrev kan minskas.

I kommittémotion 2024/25:2646 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 10 föreslås en utredning om sänkt fastighetsavgift för fastighetsägare som genomfört energieffektiviseringsåtgärder.

I motion 2024/25:3080 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkande 3 föreslås en utredning av möjligheten att klassificera studentbostäder som elevhem, vilket skulle innebära att fastighetsavgift inte kan påföras och stimulera till nybyggnation.

I motion 2024/25:1235 av Lars Englund och Jan Ericson (båda M) föreslås en översyn av systemet med skatteuttaget för lagfart och pantbrev för att få en rimlig fast avgift som speglar myndighetens faktiska kostnad.

I motion 2024/25:1885 av Johan Hultberg (M) yrkandena 1-4 föreslås en översyn av den kommunala fastighetsavgiften (yrkande 1), att kommunerna ska ges rådighet över den kommunala fastighetsavgiftens storlek (yrkande 2), att den kommunala fastighetsavgiften differentieras utifrån bostadens användningsområde som permanentboende eller fritidsboende (yrkande 3) samt att fastighetsavgift tas ut på nya bostäder som används som fritidsbostäder (yrkande 4).

I motion 2024/25:184 av Catarina Deremar (C) föreslås en utredning av möjligheten att ta ut en dubbel eller annan lämplig förhöjd nivå på kommunal fastighetsavgift för ödehus.

I motion 2024/25:1959 av Cecilia Engström (KD) föreslås en utredning av förutsättningarna för att kunna införa ett mer relevant stickår för att förenkla och underlätta fastighetsöverlåtelser.

Bakgrund och gällande rätt

Fastighetsskatt

Den statliga fastighetsskatten betalas bl.a. för hyresfastigheter och industri-fastigheter, enligt 1 och 3 §§ lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt. För hyresfastigheter är den statliga fastighetsskatten 0,4 procent av taxeringsvärdet för obebyggd tomtmark för hyreshus, bostäder som är taxerade som under uppförande och tillhörande tomtmark, tomtmark som är bebyggd enbart med en bostadsbyggnad som har en annan ägare (t.ex. arrendetomt) samt tomtmark som är bebyggd enbart med en bostadsbyggnad som saknar byggnadsvärde (på grund av att byggnadsvärdet inte blir minst 50 000 kronor). Fastighets-skatten är 0,1 procent av taxeringsvärdet för alla byggnadsenheter med lokaler och tillhörande tomtmark. För ägarlägenheter är den statliga fastighetsskatten 1,0 procent av taxeringsvärdet för obebyggd tomtmark för ägarlägenheter, ägarlägenheter som är taxerade som under uppförande och tillhörande tomtmark, tomtmark som är bebyggd enbart med ägarlägenheter som har en annan ägare (t.ex. arrendetomt) samt tomtmark som är bebyggd enbart med ägarlägenheter som saknar byggnadsvärde (på grund av att byggnadsvärdet inte blir minst 50 000 kronor).

Fastighetsavgift

Den statliga fastighetsskatten på småhus och bostadsdelen i hyreshus ersattes den 1 januari 2008 av en kommunal fastighetsavgift (prop. 2007/08:27, bet. 2007/08:SkU10, rskr. 2007/08:90). För småhus bestämdes fastighetsavgiften till 6 000 kronor per värderingsenhet, dock högst 0,75 procent av taxeringsvärdet. Fastighetsavgiften för bostadsdelen i hyreshus bestämdes till 1 200 kronor per bostadslägenhet, dock högst 0,4 procent av taxeringsvärdet. Fastighetsavgiften ska årligen räknas upp med utvecklingen av inkomstbasbeloppet. Uttaget av kommunal fastighetsavgift har begränsats för pensionärer och

personer som får sjuk- eller aktivitetsersättning (prop. 2007/08:156, bet. 2008/09:SkU3). Genom riksdagens beslut hösten 2009 (prop. 2009/10:33, bet. 2009/10:SkU15) utvidgades systemet med kommunal fastighetsavgift den 1 januari 2010 så att det även omfattar fastigheter med småhus som saknar byggnadsvärde, dvs. hus för vilka värdet understiger 50 000 kronor, och tomtmark för småhus som är bebyggd med småhus på ofri grund, t.ex. bostadshus på en tomt som arrenderas. Utvidgningen finansierades genom att taket för uppskovsbelopp sänktes från 1,6 till 1,45 miljoner kronor den 1 januari 2010.

Lagfart och inteckningar

Kostnaden för lagfart varierar beroende på om man har köpt, ärvt eller fått en fastighet i gåva. Vid gåva och arv betalas normalt ingen stämpelskatt. Däremot betalas en expeditionsavgift på 825 kronor. Är det exempelvis flera olika förvärvare eller servitut på flera olika fastigheter innebär det flera expeditionsavgifter. Expeditionsavgiften är tänkt att täcka kostnaden för handläggningen. Vid köp av fast egendom och tomträtter samt vid beviljande av inteckningar betalas, utöver expeditionsavgiften, en stämpelskatt. Skatten beräknas på det högsta egendomsvärdet (köpesumman alternativt taxeringsvärdet). För privatpersoner och bostadsrättsföreningar är stämpelskatten för lagfart och inskrivning av tomträtt 1,5 procent (lägsta kostnad är 50 kronor) och för juridiska personer (aktiebolag, föreningar m.fl.) 4,25 procent. Stämpelskatten på inteckningar i fast egendom eller tomträtt är 2 procent av det intecknade beloppet.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om fastighetsskatt och fastighetsavgift m.m. behandlades senast i betänkande 2023/24:SkU12 och i yttrande 2024/25:SkU1y. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut.

Utskottets ställningstagande

Fastighetsskatten avskaffades 2008 och ersattes med en kommunal fastighetsavgift. I samband med avskaffandet anförde utskottet bl.a. att skatten uppfattades som orättvis och saknade legitimitet. Vidare anförde utskottet att skatten genom sin utformning inte i tillräcklig grad beaktade principen om att skatt betalas efter bärkraft och att den i vissa fall gav upphov till likviditetsproblem (bet. 2007/08:SkU10).

Utskottet anser att dessa skäl fortfarande gör sig gällande och är därmed inte berett att tillstyrka förslag om att införa en statlig fastighetsskatt.

Utskottet är heller inte berett att tillstyrka förslag om en översyn av fastighetsavgiften eller förändrad fastighetsavgift på de sätt som föreslagits.

Utskottet har vid flera tillfällen avslagit motsvarande yrkanden om att fastighetsavgiften för studentbostäder ska avskaffas (bet. 2020/21:SkU19). Som framgår av tidigare behandling har utskottet därvid anført att den

kommunala fastighetsavgiften för hyresenheter ändrades den 1 januari 2013 genom att både taket och procentsatsen sänktes samt att den generellt sänkta beskattningen av bostäder i hyreshus på detta sätt har fått ett genomslag även för hyreshus med studentbostäder.

Utskottet vidhåller sitt ställningstagande och är inte heller nu berett att tillstyrka motionsförslag om ändrad eller slopad fastighetsavgift.

Utskottet är heller inte berett att förorda en översyn av systemet med skatteuttaget för lagfart och pantbrev.

Samtliga motionsförslag i motsvarande delar avstyrks därmed.

Kapitalvinst vid fastighetsförsäljning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om ändrad kapitalvinstbeskattning.

Motionerna

I motion 2024/25:1551 av Jörgen Grubb (SD) föreslås en utredning av möjligheten till lägre kapitalvinstskatt vid försäljning av privatbostäder.

I motion 2024/25:2666 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) föreslås en översyn av möjligheten att differentiera kapitalvinstskatten vid försäljning av en bostad för att skapa fler flyttkedjor.

Bakgrund och gällande rätt

En kapitalvinst som uppkommer vid försäljning, byte och liknande överlåtelser av en tillgång beskattas utan hänsyn till hur länge tillgången har innehafts. Den allmänna skattesatsen för kapitalvinster är 30 procent. Till följd av kvoteringsregler som anger hur stor del av vinsten som ska tas upp till beskattning blir den faktiska beskattningen lägre för vissa slag av tillgångar. När det gäller fysiska personers avyttringar av privatbostadsfastigheter medför kvoteringen att 22 procent av kapitalvinsten beskattas. Av kapitalförlusten vid avyttring av en privatbostadsfastighet ska 50 procent dras av (45 kap. 33 § IL).

Vid avyttring av en fastighet beräknas kapitalvinsten som skillnaden mellan ersättningen för den avyttrade tillgången (försäljningspriset) minskad med utgifterna för avyttringen (försäljningsutgifterna) och omkostnadsbeloppet. Om den sålda fastigheten är en ersättningsbostad ska vinsten vid kapitalvinstberäkningen ökas med det uppskovsbelopp säljaren har fått. Som ersättning eller försäljningspris räknas det pris som avtalats mellan säljare och köpare. Utgifter för avyttringen ska avräknas från ersättningen och inte inräknas i omkostnadsbeloppet (44 kap. 13 § IL). Som försäljningsutgifter räknas mäklarutgifter och annan försäljningsprovision, advokatutgifter, utgifter för värdering av fastigheten och andra utgifter som säljaren har haft för

försäljningen. De principer för kapitalvinstbeskattning av fastigheter som beskrivits ovan gäller också för bostadsrätter. Icke yrkesmässig avyttring av bostadsrätter beskattas alltså i kapital, medan yrkesmässig avyttring beskattas i näringsverksamhet.

För vinster från fysiska personers avyttringar av permanentbostäder i småhus och äkta bostadsrätter, dvs. i princip bostäder där avyttringen beskattas med 22 procents kapitalvinstskatt, kan uppskov med vinstbeskattningen beviljas om den avyttrade bostaden (ursprungsbostaden) ersätts med en annan bostad (ersättningsbostaden) inom en viss tid från avyttringen. Som villkor gällde tidigare att både ursprungsbostaden och ersättningsbostaden skulle ligga i Sverige. Genom en lagändring hösten 2006 utvidgades uppskovsmöjligheten till att också avse bostäder som ligger i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). De nya bestämmelserna gäller för avyttringar fr.o.m. den 1 februari 2007, men får på begäran av den skattskyldige tillämpas även på avyttringar som skedde under tiden den 1 januari 2006–31 januari 2007. Samtidigt anpassades systemet för att göra det möjligt för Skatteverket att följa upp att obeskatade vinster på ersättningsfastigheter i utlandet återförs till beskattning i Sverige.

I samband med att den statliga fastighetsskatten på bostäder avskaffades 2008 och ersattes med en kommunal fastighetsavgift höjdes kapitalvinstskatten för privatbostäder från 20 till 22 procent av vinsten. Möjligheten att skjuta upp beskattningen av kapitalvinsten genom uppskov kvarstod, men nya uppskovsbelopp begränsades till högst 1,6 miljoner kronor. Vidare ändrades beräkningen av uppskovsbeloppets storlek när ersättningsbostaden var billigare. Möjligheten till fortsatt uppskov när en bostad övergår genom arv, testamente, gåva eller bodelning slopades, med undantag för vissa övergångar inom familjen.

Som en del i finansieringen av omläggningen av bostadsbeskattningen var uppskovsbeloppen räntebelagda fr.o.m. 2009 års taxering genom att den som hade fått uppskov skulle ta upp en schablonintäkt i inkomstslaget kapital. Schablonintäkten beräknades till 1,67 procent av det uppskovsbelopp som fanns vid ingången av inkomståret. Skatten var sedan 30 procent av schablonintäkten. Skatten motsvarade därmed ca 0,5 procent av uppskovsbeloppet. Vidare sänktes taket för uppskovsbeloppet från 1,6 miljoner kronor till 1,45 miljoner kronor för avyttringar som skedde fr.o.m. den 1 januari 2010.

Den 1 januari 2017 beslutade riksdagen att enligt regeringens förslag införa tidsbegränsade förändringar av reglerna för uppskov med beskattningen av kapitalvinsten. För försäljningar som genomfördes under perioden den 21 juni 2016–30 juni 2020 slopades taket för uppskovsbeloppet vid försäljning av privatbostäder. Dessutom infördes samtidigt en ändring av metoden för att beräkna uppskovsbeloppet vid köp av en billigare bostad, som bl.a. innebär att uppskov alltid kan ges på någon del av vinsten. Denna beräkningsmetod är en återgång till det system som gällde fram till 2008. Syftet med ändringarna är att öka rörligheten på bostadsmarknaden.

För att på längre sikt underlätta rörligheten på bostadsmarknaden beslutade riksdagen den 13 maj 2020 att enligt regeringens förslag göra en ändring i systemet med uppskov med beskattning av kapitalvinster vid avyttring av privatbostad genom att höja taket för uppskovsbeloppet från 1,45 miljoner kronor till 3 miljoner kronor för avyttringar som görs efter den 30 juni 2020.

För att öka utbudet av bostäder till försäljning och skapa flyttkedjor som underlättar rörligheten på bostadsmarknaden beslutade riksdagen den 25 november 2020 att enligt regeringens förslag avskaffa schablonintäkten på uppskovsbeloppet. Ändringen trädde i kraft den 1 januari 2021.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om kapitalvinst vid fastighetsförsäljning behandlades senast i betänkande 2023/24:SkU12 och i yttrande 2024/25:SkU1y. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att reglerna om kapitalvinst vid fastighetsförsäljning har genomgått flera förändringar de senaste åren.

För att skapa ett effektivare utnyttjande av bostadsbeståndet ändrades den 1 januari 2017 metoden för beräkning av uppskovsbeloppet vid förvärv av en billigare ersättningsbostad.

För att öka rörligheten på bostadsmarknaden höjdes taket för uppskovsbeloppet för avyttringar som har skett efter den 30 juni 2020 från 1,45 miljoner kronor till 3 miljoner kronor den 1 juli 2020. Vidare är schablonintäkten på uppskovsbeloppet slopad sedan den 1 januari 2021 eftersom den antogs kunna leda till inlåsnings effekter i oönskade boendesituationer och minskad ekonomisk möjlighet att köpa en ny bostad.

Utskottet konstaterar också att Skatteverket på regeringens uppdrag har redovisat flera förslag på ändringar av kapitalvinstbeskattningen av privatbostäder i promemorian Förenklad beskattning och förbättrad service vid försäljning av privatbostadsfastigheter och privatbostadsrätter. Frågan bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Med hänsyn till det anförda finner utskottet inte skäl att förorda en översyn av kapitalvinstbeskattningen vid fastighetsförsäljning. Utskottet avstyrker därför motionsförslagen.

Avdrag för sponsring av idrott

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om en översyn av reglerna om sponsring av idrott för att säkerställa en jämställd sponsring.

Jämför reservation 21 (C, MP).

Motionerna

I kommittémotion 2024/25:2468 av Anders Ådahl m.fl. (C) yrkande 8 föreslås en översyn av regelverket för sponsring för att säkerställa en jämställd sponsring och för att skapa ett hållbart regelverk.

I motion 2024/25:2698 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) föreslås en översyn av möjligheten till avdrag för sponsring av ungdomsföreningsliv för att skapa robusta möjligheter för barn och unga att få en bra start i livet.

I motion 2024/25:2867 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) föreslås en översyn av skattelagstiftningen om sponsring för att kunna skapa ett könsneutralt system för sponsring av idrotten.

I motion 2024/25:1895 av Rickard Nordin (C) yrkande 1 föreslås en översyn av skattelagstiftningen om sponsring för att göra sponsringen mer jämställd.

I samma motion yrkande 2 föreslås en översyn av skattelagstiftningen om sponsring för att göra sponsringen mer lokalt anpassad.

Bakgrund och gällande rätt

Med sponsring avses vanligtvis ekonomiska bidrag från företag till idrott, kultur eller någon annan allmännyttig verksamhet. Avdragsrätten för sponsorbidrag bedöms utifrån de bestämmelser som gäller för driftskostnader i allmänhet.

Huvudregeln, som finns i 16 kap. 1 § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, anger att utgifter för att förvärva och bibehålla inkomster ska dras av som kostnad. Samma kapitel innehåller ett antal bestämmelser som preciserar omfattningen av avdragsrätten för vissa typer av utgifter. Som exempel kan nämnas att särskilda inskränkningar i avdragsrätten gäller för utgifter för representation, som ofta har karaktär av levnadskostnader, medan utgifter för forskning och utveckling bedöms enligt en mer generös regel än huvudregeln. För sponsorbidrag finns inga regler utöver huvudregeln.

En principiellt viktig inskränkning i avdragsrätten för utgifter är förbudet i 9 kap. 2 § IL mot att dra av sina levnadskostnader och liknande. Denna regel gäller generellt och inte bara för näringsverksamhet. Av lagtexten framgår uttryckligen att gåvor räknas som sådana utgifter som inte får dras av vid inkomsttaxeringen. Avdragsrättens omfattning, bl.a. mot bakgrund av gåvoförbudet, har prövats av Regeringsrätten. I ett uppmärksammat mål

(Procordias sponsring av Operan, mål nr 2677-1998) klargjorde Regeringsrätten att sponsring omfattas av förbudet mot avdrag för gåvor om mottagaren inte tillhandahåller någon direkt motprestation och ersättningen inte heller avser en verksamhet hos mottagaren som har ett sådant samband med sponsorns verksamhet att ersättningarna kan ses som indirekta omkostnader i denna. Den omständigheten att sponsringen var ägnad att förbättra sponsorns goodwill och därigenom kunde vara kommersiellt motiverad innebär inte i sig att sponsringen förlorade sin karaktär av gåva.

Företag ska enligt 16 kap. 2 § IL dra av utgifter för representation och liknande ändamål som har ett omedelbart samband med näringsverksamheten, såsom när det uteslutande är fråga om att inleda eller upprätthålla affärsförbindelser eller liknande eller när utgifterna avser jubileum eller personalvård. Avdraget får inte överstiga vad som kan anses skäligt. För måltidsutgifter som avser lunch, middag eller supé finns en särskild avdragsram fastlagd i lagtexten.

Med forskning avses systematiskt och kvalificerat arbete med att i kommersiellt syfte ta fram ny kunskap. Med utveckling avses systematiskt och kvalificerat arbete med att i kommersiellt syfte använda resultatet av forskning för att utveckla nya varor, tjänster eller produktionsprocesser eller väsentligt förbättra redan existerande sådana.

Tillkännagivande om en översyn av regelverket för sponsring

Vid 2022 års behandling av kvarvarande motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2021/22 om beskattningen av företag, kapital och fastighet riktades ett tillkännagivande till regeringen om en översyn av regelverket för sponsring för att säkerställa en jämställd sponsring (bet. 2021/22:SkU14, rskr. 2021/22:268).

Utredningen om skatteincitament för juridiska personers gåvor till ideell verksamhet

Regeringen beslutade den 4 november 2024 om ett tilläggsdirektiv till Utredningen om skatteincitament för juridiska personers gåvor till ideell verksamhet (dir 2024:103). Utöver uppdraget enligt det ursprungliga direktivet ska utredaren även analysera bl.a. om det finns behov av särskilda bestämmelser om avdrag eller någon annan skattelättnad för utgifter för sponsring i inkomstskattelagen och lämna nödvändiga författningsförslag för avdrag eller annan skattelättnad för utgifter för sponsring, oavsett ställningstagande. Utredaren ska vidare i sin analys göra en bedömning av om det finns behov av lagändringar för att göra sponsring mer jämställd. Utredningstiden förlängdes och uppdraget ska redovisas senast den 19 januari 2026.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om avdrag för sponsring av idrott behandlades senast i betänkande 2023/24:SkU12. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar inledningsvis att med sponsring brukar förstås att företag lämnar ekonomiskt stöd till verksamheter av idrottslig, kulturell eller annars allmännyttig natur. Sponsring är ett vanligt inslag i företags marknadsföring, men även andra arter av motprestationer än reklam kan förekomma.

Som grundregel vid beskattningen gäller att utgifter för att förvärva inkomster ska dras av som kostnad, medan avdrag för gåvor inte medges. Sponsring kan betraktas som en avdragsgill kostnad, om värdet av motprestationen står i rimlig proportion till stödet.

Utskottet konstaterar vidare att det är en viktig del i ett fungerande skattesystem att reglerna om avdrag för sponsring är generella och tydliga. Det är också en av de bärande principerna bakom skattepolitiken.

I samband med riksdagens behandling av kvarvarande motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2021/22 om beskattningen av företag, kapital och fastighet riktade riksdagen ett tillkännagivande till regeringen om en översyn av regelverket för sponsring för att säkerställa en jämställd sponsring och för att skapa ett hållbart regelverk.

Regeringen beslutade i november 2024 om ett tilläggsdirektiv till Utredningen om skatteincitament för juridiska personers gåvor till ideell verksamhet (dir 2024:103). Utredaren ska bl.a. analysera om det finns behov av särskilda bestämmelser om avdrag eller någon annan skattelättnad för utgifter för sponsring och göra en bedömning av om det finns behov av lagändringar för att göra sponsring mer jämställd. Uppdraget ska redovisas senast den 19 januari 2026.

Utskottet är inte berett att föregripa den pågående utredningen och avstyrker därför motionsförslagen om en översyn av regelverket för sponsring.

Avdrag för sponsring av kultur

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om en översyn av reglerna om sponsring av kultur.

Jämför reservation 22 (MP).

Motionerna

I kommittémotion 2024/25:1774 av Mats Berglund m.fl. (MP) yrkande 4 föreslås en utredning av möjligheten till en breddad finansiering av kulturen t.ex. genom en stärkt avdragsrätt och bättre möjligheter till sponsring av kultur.

I motion 2024/25:1073 av Roland Utbult (KD) föreslås en översyn av skattereglerna om näringslivets investeringar i kultur.

Gällande rätt

Med sponsring avses vanligtvis ekonomiska bidrag från företag till idrott, kultur eller någon annan allmännyttig verksamhet. Avdragsrätten för sponsorbidrag bedöms utifrån de bestämmelser som gäller för driftskostnader i allmänhet.

Huvudregeln, som finns i 16 kap. 1 § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, anger att utgifter för att förvärva och bibehålla inkomster ska dras av som kostnad. Samma kapitel innehåller ett antal bestämmelser som preciserar omfattningen av avdragsrätten för vissa typer av utgifter. Som exempel kan nämnas att särskilda inskränkningar i avdragsrätten gäller för utgifter för representation, som ofta har karaktär av levnadskostnader, medan utgifter för forskning och utveckling bedöms enligt en mer generös regel än huvudregeln. För sponsorbidrag finns inga regler utöver huvudregeln.

En principiellt viktig inskränkning i avdragsrätten för utgifter är förbudet i 9 kap. 2 § IL mot att dra av sina levnadskostnader och liknande. Denna regel gäller generellt och inte bara för näringsverksamhet. Av lagtexten framgår uttryckligen att gåvor räknas som sådana utgifter som inte får dras av vid inkomsttaxeringen. Avdragsrättens omfattning, bl.a. mot bakgrund av gåvoförbudet, har prövats av Regeringsrätten. I ett uppmärksammat mål (Procordias sponsring av Operan, mål nr 2677-1998) klargjorde Regeringsrätten att sponsring omfattas av förbudet mot avdrag för gåvor om mottagaren inte tillhandahåller någon direkt motprestation och ersättningen inte heller avser en verksamhet hos mottagaren som har ett sådant samband med sponsorns verksamhet att ersättningarna kan ses som indirekta omkostnader i denna. Den omständigheten att sponsringen var ägnad att förbättra sponsorns goodwill och därigenom kunde vara kommersiellt motiverad innebär inte i sig att sponsringen förlorade sin karaktär av gåva.

Företag ska enligt 16 kap. 2 § IL dra av utgifter för representation och liknande ändamål som har ett omedelbart samband med näringsverksamheten, såsom när det uteslutande är fråga om att inleda eller upprätthålla affärsförbindelser eller liknande eller när utgifterna avser jubileum eller personalvård. Avdraget får inte överstiga vad som kan anses skäligt. För måltidsutgifter som avser lunch, middag eller supé finns en särskild avdragsram fastlagd i lagtexten.

Med forskning avses systematiskt och kvalificerat arbete med att i kommersiellt syfte ta fram ny kunskap. Med utveckling avses systematiskt och kvalificerat arbete med att i kommersiellt syfte använda resultatet av forskning för att utveckla nya varor, tjänster eller produktionsprocesser eller väsentligt förbättra redan existerande sådana.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om avdrag för sponsring av kultur behandlades senast i betänkande 2023/24:SkU12. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar inledningsvis att med sponsring brukar förstås att företag lämnar ekonomiskt stöd till verksamheter av idrottslig, kulturell eller annars allmännyttig natur. Sponsring är ett vanligt inslag i företags marknadsföring, men även andra arter av motprestationer än reklam kan förekomma.

Som grundregel vid beskattningen gäller att utgifter för att förvärva inkomster ska dras av som kostnad, medan avdrag för gåvor inte medges. Sponsring kan betraktas som en avdragsgill kostnad, om värdet av motprestationen står i rimlig proportion till stödet.

Utskottet konstaterar vidare att det är en viktig del i ett fungerande skattesystem att reglerna om avdrag för sponsring är generella och tydliga. Det är också en av de bärande principerna bakom skattepolitiken. Frågan om sponsring av kulturen bör därför enligt utskottets mening inte lösas genom undantag i skattereglerna.

Utskottet är därför inte berett att nu rikta ett tillkännagivande till regeringen om en förändring av reglerna om sponsring av kultur. Motionsförslagen avstyrks därmed.

Tonnageskatt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om förändrad tonnagebeskattning och punktbeskattning av svenskflaggade fartyg samt om en utredning om hur flera svenska fartyg ska kunna omfattas av tonnagebeskattning.

Jämför reservation 23 (S) och 24 (SD).

Motionerna

I kommittémotion 2024/25:3192 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 3 anför att sjöfarten är livsviktig för svensk handel och att Sverige måste ha en konkurrenskraftig sjöfartsnäring och en stark handelsflotta. Motionärerna anför vidare att svenskflaggade fartyg behövs i tider av kris och krig för att garantera att varor kan föras in och ut ur Sverige.

I samma motion yrkande 4 föreslås att tonnageskatten revideras eftersom den svenska tonnageskatten inte är lika tillåtande som tonnagesystemen är i våra nordiska grannländer.

I kommittémotion 2024/25:1351 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 4 föreslås att regeringen överväger en förändring av punktbeskattningen av svenskflaggade fartyg.

I samma motion yrkande 6 föreslås en utredning om hur fler svenska fartyg ska kunna omfattas av tonnageskatt eftersom sjöfarten fortfarande är hårt konkurrensutsatt och behöver mer likvärdiga villkor i förhållande till andra nationer.

Bakgrund

Tonnagebeskattning innebär att inkomsten från kvalificerad rederiverksamhet beräknas schablonmässigt utifrån storleken på fartygens lastutrymme, med en teknisk term kallad nettodräktighet. Den schablonmässigt beräknade inkomsten beskattas med den gällande skattesatsen.

Riksdagen tillstyrkte den 28 september 2016 regeringens förslag om att införa tonnagebeskattning i Sverige (prop. 2016/17:127, bet. 2016/17:SkU6, rskr. 2016/17:6). Bestämmelserna trädde i kraft den 20 oktober 2016. För att rederiverksamheten ska anses som kvalificerad ska den bl.a. avse transport av gods och passagerare till sjöss med fartyg som har en viss minsta total innesluten volym (med en teknisk term kallad bruttodräktighet), har sin strategiska och ekonomiska ledning i Sverige och huvudsakligen används i internationell fart eller i inrikes fart i ett annat land.

För att rederiverksamheten ska anses vara kvalificerad krävs vidare bl.a. att en viss andel av fartygen i företagets flotta är svenskregistrerade respektive registrerade i ett register i en stat inom Europeiska unionen. Företag som vill

att rederiverksamheten ska tonnagebeskattas i stället för att beskattas konventionellt ska ansöka om godkännande för tonnagebeskattning i förväg. Ett godkännande för tonnagebeskattning gäller tills vidare. Företaget kan som huvudregel lämna systemet tidigast efter tio beskattningsår.

Tillkännagivanden om den kustnära sjöfarten och systemet med tonnagebeskattning samt om stämpelskatten på fartygsinteckningar

I samband med riksdagens behandling av kvarvarande motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2021/22 om beskattningen av företag, kapital och fastighet (bet. 2021/22:SkU14) i april 2022 riktade riksdagen två tillkännagivanden till regeringen dels om att den ska utvärdera och föreslå åtgärder för att utveckla bl.a. den kustnära sjöfarten och systemet med tonnagebeskattning, dels om att regeringen ska göra en översyn av stämpelskatten på fartygsinteckningar med särskild inriktning på dess miljöstyrande effekt.

Vågade skatter-Navigering i sjöfartens förutsättningar

I december 2023 överlämnades utredningen Vågade skatter – Navigering i sjöfartens förutsättningar (dnr LI2024/00068). I utredningen föreslås att stämpelskatten för beviljande av ansökan om inteckning i skepp avskaffas. Vidare föreslås flera ändringar för att utveckla tonnagebeskattningssystemet.

Utredningen bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Slopad stämpelskatt vid inteckning av skepp

I budgetpropositionen för 2025 gjorde regeringen bedömningen att stämpelskatten vid beviljande av ansökan om inteckning i skepp bör slopas för att främja den svenska sjöfartsnärings konkurrenskraft (prop. 2024/25:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor avsnitt 12.11).

Uttag av stämpelskatt regleras i lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter. Stämpelskatt ska betalas till staten vid bl.a. beviljande av ansökan om inteckning i skepp. Stämpelskatten är vid inteckning i skepp 4 kronor för varje fullt tusental kronor av det belopp som intecknas. Regeringen anförde att den avser att återkomma till riksdagen under våren 2025 med ett förslag om att slopa stämpelskatten vid beviljande av ansökan om inteckning i skepp. Det kommande förslaget bör enligt regeringen träda i kraft den 1 juli 2025. Utskottet delade regeringens bedömning (yttr. 2024/25:SkU1y).

Regeringen överlämnade den 6 mars 2025 proposition 2024/25:107 Slopade stämpelskatt vid inteckning i skepp till riksdagen. I propositionen föreslår regeringen att stämpelskatten ska slopas vid beviljande av ansökningar om inteckning i skepp.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om tonnageskatt behandlades senast i betänkande 2023/24:SkU12 och förslaget om slopad stämpelskatt vid inteckning i skepp i yttrande 2024/25:SkU1y. Utskottet delade regeringens bedömning och motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att tonnagebeskattningsystemet, som infördes 2017, har inneburit att svensk sjöfart fått större tillväxtmöjligheter genom förenklade skatteregler.

Syftet med systemet var att öka andelen svenskeregistrerade fartyg och därmed öka den svenska handelsflottans konkurrenskraft. När systemet infördes var det uttalade syftet att svenska rederier i internationell trafik skulle få likvärdiga konkurrensvillkor i förhållande till de som gäller för rederier i jämförbara länder i Europa. Målsättningen med systemet var därmed att Sverige, i ett internationellt perspektiv, ska ha en konkurrenskraftig sjöfartsnärings. Utskottet anser att en starkt svensk sjöfart utgör ett viktigt verktyg för att kunna öka den svenska exporten till nya tillväxtmarknader, för att flytta allt fler långväga godstransporter från lastbil till tåg och sjöfart och för att bidra till en minskad klimatpåverkan från transportsektorn. Systemet med tonnagebeskattnings har varit i kraft sedan den 1 januari 2017. När systemet infördes uttalade regeringen att avsikten är att följa upp och utvärdera effekterna av lagstiftningen (prop. 2015/16:127).

I samband med riksdagens behandling av kvarvarande motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2021/22 om beskattningen av företag, kapital och fastighet riktade riksdagen två tillkännagivanden till regeringen dels om att den ska utvärdera och föreslå åtgärder för att utveckla bl.a. den kustnära sjöfarten och systemet med tonnagebeskattnings, dels om att regeringen ska göra en översyn av stämpelskatten på fartygsinteckningar med särskild inriktning på dess miljöstyrande effekt.

I budgetpropositionen för 2025 gjorde regeringen bedömningen att stämpelskatten vid beviljande av ansökan om inteckning i skepp bör slopas för att främja den svenska sjöfartsnäringens konkurrenskraft. Det kommande förslaget bör enligt regeringen träda i kraft den 1 juli 2025. Utskottet delade regeringens bedömning (yttr. 2024/25:SkU1y).

Utskottet konstaterar vidare att utredningen Vågade skatter – Navigering i sjöfartens förutsättningar, som innehåller flera förslag om ändringar för att utveckla tonnagebeskattningsystemet för närvarande bereds inom Regeringskansliet.

Med hänsyn till det anförda är utskottet inte berett att förorda ytterligare förändringar av tonnagebeskattnings. Samtliga motionsförslag avstyrks därmed.

Riskskatt för kreditinstitut m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om en tillfällig skatt på bankernas övervinster och om en ändring av lagen om riskskatt för kreditinstitut så att kommunal finansieringssamverkan undantas.

Jämför reservation 25 (S, MP) och 26 (V).

Motionerna

I kommittémotion 2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 9 föreslås att det införs en tillfällig skatt på bankernas räntenetto, dvs. den vinst som uppstår då ränteintäkterna överstiger räntekostnaderna. Förslaget innebär en tillfällig beskattning med 23 procent på den del av räntenettet som överstiger 150 procent av ett historiskt snitt.

Vidare föreslås i samma motion yrkande 22 att lagen om riskskatt för kreditinstitut ska ändras så att kommunal finansieringssamverkan och därmed Kommuninvest undantas från skatten.

I kommittémotion 2024/25:1921 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkande 15 föreslås att det införs en bankskatt på 50 procent av bankernas övervinster.

I motion 2024/25:129 av Isak From och Helén Pettersson (båda S) yrkande 2 föreslås att en bankskatt införs på storbankernas räntenettovinster.

I motion 2024/25:1486 av Arber Gashi m.fl. (S) yrkande 1 föreslås en utredning av möjligheten att införa en tillfällig bankskatt för att beskatta bankernas övervinster.

Bakgrund och gällande rätt

Sedan den 1 januari 2022 gäller en ny lag om riskskatt för kreditinstitut; lagen (2021:1256) om riskskatt för kreditinstitut. Lagen innebär att beskattningen av kreditinstitut som vid en finansiell kris riskerar att orsaka väsentliga indirekta kostnader för samhället ökar. Om summan av kreditinstitutets skulder vid beskattningsårets ingång överstiger ett visst gränsvärde ska kreditinstitutet betala riskskatt till staten.

För utländska kreditinstitut ska endast skulder som kan hänföras till verksamhet som kreditinstitutet bedriver från en filial i Sverige beaktas. Om kreditinstitutet ingår i en koncern ska gränsvärdet gälla sammantaget för alla kreditinstitut i koncernen. Gränsvärdet uppgår till 150 miljarder kronor för beskattningsår som påbörjades under 2022. Gränsvärdet ska därefter indexeras årligen. Beskattningsunderlaget utgörs av summan av kreditinstitutets skulder vid beskattningsårets ingång. För utländska kreditinstitut beaktas endast skulder som kan hänföras till verksamhet som kreditinstitutet bedriver från en filial i Sverige. För beskattningsår som påbörjas under 2022 betalas skatt med

0,05 procent av beskattningsunderlaget. För beskattningsår som påbörjas under 2023 och senare år ska skatt betalas med 0,06 procent av beskattningsunderlaget.

I samband med riksdagens behandling av regeringens förslag i december 2021 föreslog utskottet tre tillkännagivanden till regeringen om

- att regeringen senast den 1 oktober 2022 ska återkomma till riksdagen med ett förslag som träder i kraft senast den 1 januari 2023 och som undantar Kommuninvest från riskskatt för kreditinstitut, och snarast med ett förslag om att kompensera kommun- och regionsektorn för de ökade kostnaderna till följd av riskskatten
- att regeringen ska utreda möjligheten att ändra lagen om riskskatt för kreditinstitut så att skatten inte drabbar lokalt förankrad bankverksamhet
- att regeringen noga ska följa frågan om huruvida riskskatt för kreditinstitut snedvrider konkurrensen mellan svenska och utländska banker och på sikt försvårar möjligheterna att värna den finansiella stabiliteten och, om sådana effekter konstateras, återkomma till riksdagen med förslag på justeringar i lagen om riskskatt för att motverka effekterna (bet. 2021/22:SkU11 punkt 2, rskr. 2021/22:101).

Tillfälligt stöd för ökade kostnader för finansiering

I vårändringsbudgeten för 2023 (prop. 2021/22:99 s. 202) kompenserades kommun- och regionsektorn i enlighet med tillkännagivandet i december 2021 för ökade kostnader för finansiering genom ett tillfälligt stöd om 300 000 kronor.

Justeringar i bestämmelserna om riskskatt för kreditinstitut

I budgetpropositionen för 2025 (prop. 2024/25:1 Förslag till statens budget för 2025, finansplan och skattefrågor avsnitt 12.15) gjorde regeringen bedömningen att ett grundavdrag bör införas i lagen om riskskatt för kreditinstitut. Grundavdraget bör enligt regeringen uppgå till 197 miljarder kronor för 2026, vilket motsvarar det gränsvärde för skattskyldighet som då kommer att gälla. Regeringen gjorde vidare bedömningen att skattesatsen för riskskatten samtidigt bör höjas för att förslaget ska vara offentligfinansiellt neutralt.

Ändringarna bör enligt regeringen träda i kraft den 1 januari 2026. Utskottet delade regeringens bedömning (yttr. 2024/25:SkU1y).

Översyn av riskskatten

I budgetpropositionen för 2025 (prop. 2024/25:1 Förslag till statens budget för 2025, finansplan och skattefrågor s. 18) aviserar regeringen att den med anledning av tillkännagivanden från riksdagen kommer att initiera en översyn av riskskatten.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om riskskatt för kreditinstitut m.m. behandlades senast i betänkande 2023/24:SkU12 och i yttrande 2024/25:SkU1y. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut. I yttrande 2024/25:SkU1y behandlades regeringens avisering om att ett grundavdrag bör införas i lagen om riskskatt för kreditinstitut och att skattesatsen för riskskatten bör höjas. Utskottet delade regeringens bedömning och riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut.

Utskottets ställningstagande

För att stärka de offentliga finanserna och hålla den offentliga skuldsättningen på en lägre nivå och därigenom skapa utrymme för att klara en framtida finansiell kris infördes den 1 januari 2022 en riskskatt för vissa systemviktiga kreditinstitut.

I samband med riksdagens behandling av regeringens förslag i december 2021 riktade riksdagen bl.a. ett tillkännagivande till regeringen om att den senast den 1 oktober 2022 skulle återkomma till riksdagen med ett förslag som skulle träda i kraft senast den 1 januari 2023 som undantar Kommuninvest från riskskatt för kreditinstitut. Tillkännagivandet bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Regeringen har vidare aviserat en översyn av riskskatten.

Utskottet är inte berett att föregripa den pågående beredningen och översynen och avstyrker därför motionsförslagen om en ändring av riskskatten.

Utskottet är heller inte berett att nu förorda ytterligare beskattning av bankernas övervinster. Samtliga motionsförslag avstyrks därför.

Reservationer

1. Företagande och investeringar, punkt 1 (SD)

av Eric Westroth (SD), Bo Broman (SD), Markus Wiechel (SD) och Jimmy Ståhl (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:1344 av Jonas Andersson m.fl. (SD) yrkande 5,

2024/25:1350 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 10 och 13,

2024/25:1373 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 1 och

2024/25:1398 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkandena 7 och 8 samt avslår motionerna

2024/25:2 av Hans Eklind (KD),

2024/25:2055 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 4,

2024/25:2613 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 62,

2024/25:2635 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 12,

2024/25:2668 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2024/25:2955 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 5,

2024/25:3071 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkandena 17 och 34 samt

2024/25:3169 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 45.

Ställningstagande

En politisk fråga på filmområdet i Sverige som har seglat upp som alltmer central i debatten de senaste åren är den om införandet av en s.k. streaming-skatt. Flera EU länder inklusive vårt grannland Danmark har redan infört en sådan. I Danmark handlar det om en skatt på 6 procent av streamingföretagens vinst i landet som blir till ett slags bidrag för att finansiera produktionen av dansk film och danska tv-serier.

Grundtanken med en streamingskatt eller liknande åtgärd som ett sätt att stötta inhemsk film ser vi som intressant i en globaliserad värld, men vi har hittills intagit en skeptisk och försiktig hållning i frågan på grund av risken för att förslaget kommer att få negativa effekter. I Danmark blev följden av införandet att Viaplay och Netflix upphörde med all produktion i landet efter att en rad filmpolitiska åtgärder genomförts. En förutsättning för att införa en streamingskatt är att det sker i dialog med de streamingaktörer som påverkas av skatten. Väljer regeringen att gå fram med en streamingskatt är det avgörande att denna typ av åtgärd vidtas på ett klokt sätt och i samförstånd

med berörda aktörer så att inte streamingaktörernas incitament att producera innehåll i Sverige sjunker och att svenska filmer och tv-serier inte blir mindre tillgängliga för konsumenterna.

Delningsekonomin är en företeelse som har fått en helt ny innebörd under det senaste decenniet. Den digitala utvecklingen i samhället har möjliggjort nya former av handel och utbyten, som tidigare inte togs i beaktande när skattesystemen utformades. Det kan därför finnas hål i lagstiftningen, som leder till att skatt inte betalas in på ett korrekt sätt. Ibland kan också regelverket som berör delningssituationer uppfattas som att det är bristfälligt anpassat till de nya förutsättningarna. Delningsekonomin växer, trots att politiken, snarare än att skapa förutsättningar, försvårar och komplicerar. För att möta utvecklingen föreslås en utredning om skattevillkoren för delningsekonomin. Utredningen ska ta fasta på hur skattereglerna för delningsekonomin ska kunna förbättras med ledord som förtydligande och förenkling. Ett sätt vore också att definiera delningsekonomi som en ekonomisk aktivitet som understiger ett visst belopp, och att verksamheten i annat fall klassas som professionell. Detta skulle öppna upp för förenklade skatteregler för de privatpersoner som vill dela, hyra ut och byta tillgångar med varandra.

Det bör även utredas huruvida det kan ställas krav på plattformarna, att redovisa intäkter och betala in skatter för sina användare. Detta skulle förenkla och minska riskerna för privatpersoner.

Sveriges konkurrenskraft har tappat mark de senaste decennierna. I arbetet med att stärka konkurrenskraften för näringslivet får det inte finnas några heliga kor, utan alla potentiella åtgärder bör lyftas fram för diskussion. Ett förslag som torde vara av intresse att se över är en förändring av dagens system för ett bolags resultatutjämnning över åren. I nuläget kan ett bolag som gör förlust endast kvitta detta mot eventuella vinster kommande år, trots att framtiden är osäker. Det gör att systemet är mer spekulativt än om bolaget fått kvitta förlusten mot tidigare års reella vinster. Det sistnämnda systemet, som kallas för carry back, används idag i ett flertal länder som en del i deras bolagsskattesystem, däribland USA, Storbritannien och Kanada. I praktiken innebär ett sådant system att företag som har beskattats för vinster tidigare år men som sedan visar förlust under ett år ges möjligheten att få återbetalning av den skatt de betalt tidigare, redan året efter förluståret. Skillnaden jämfört med dagens system blir därför att bolagets soliditet och likviditet kan stärkas tidigare än om bolaget bara kan kvitta förlusten mot potentiella, men osäkra, framtida vinster. Samtidigt är det bolag som redan bevisat sig vara lönsamma som gynnas av det. Det är därför angeläget att skyndsamt utreda möjligheten för ett företag att kvitta förluster mot tidigare års vinster och på så sätt ta ett steg mot de s.k. carry back-system som finns i andra stater.

Matsvinn uppstår i hela livsmedelskedjan och är ett problem för ekonomin, den nationella självförsörjningen, miljön och klimatet. Det är dessutom ett etiskt problem. Det finns många skäl för att samhället och medborgarna bör anstränga sig för att minska svinnet. Svinnet förekommer i primärproduk-

tionen, livsmedelsindustrin, butiker, restauranger, storkök, skolkök och hushållens konsumtionsmönster. Eftersom det finns ett antal potentiella synergieffekter är de centrala åtgärderna att underlätta samarbete mellan aktörer och att myndigheter hjälper aktörerna att minska svinnet. Vi stöder en fortsättning av det myndighetsuppdrag som nu löper. För att öka takten i arbetet mot matsvinn i butiker föreslår vi en utredning av möjligheten att likt Norge införa ett skatteavdrag för den överskottsmat som butikerna donerar till välgörande ändamål.

2. Företagande och investeringar, punkt 1 (C)

av Anders Ådahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:2955 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 5 och

2024/25:3169 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 45 och

avslår motionerna

2024/25:2 av Hans Eklind (KD),

2024/25:1344 av Jonas Andersson m.fl. (SD) yrkande 5,

2024/25:1350 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 10 och 13,

2024/25:1373 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 1,

2024/25:1398 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkandena 7 och 8,

2024/25:2055 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 4,

2024/25:2613 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 62,

2024/25:2635 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 12,

2024/25:2668 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) och

2024/25:3071 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkandena 17 och 34.

Ställningstagande

Företagsklimatet är avgörande för utveckling i alla delar av landet. För att minska arbetslösheten och öka självförsörjningen är företagande en väl så viktig komponent som anställning. Jag föreslår därför att det införs en ny företagsform med minimal administration och schablonbeskattning av intäkterna – mikroföretag – som motsvarar en utvidgad variant av Centerpartiets förslag om ingångsföretag. Om mikroföretag införs får fler landsbygdsbor möjlighet att, genom att erbjuda tjänster i lokalsamhället, skaffa egen försörjning utan onödigt regelkrångel.

Den gröna omställningen kommer att kräva stora investeringar i både befintliga och helt nya tekniker, material, system, tjänster, transportlösningar,

sätt att bygga och mer därtill. Det är då viktigare att investeringar riktas mot det som är hållbart, och som kan bidra till efterlevnaden av klimatmålen. Jag och Centerpartiet vill göra gröna investeringar enklare och mer lönsamma. För att stärka marknadsmekanismerna i miljöpolitiken föreslår jag därför en utredning om kortare avskrivningstider för miljö- och klimatsmarta investeringar.

3. Företagande och investeringar, punkt 1 (MP)

av Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:2613 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 62,

2024/25:2635 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 12 och

2024/25:3071 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkandena 17 och 34 samt avslår motionerna

2024/25:2 av Hans Eklind (KD),

2024/25:1344 av Jonas Andersson m.fl. (SD) yrkande 5,

2024/25:1350 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 10 och 13,

2024/25:1373 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 1,

2024/25:1398 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkandena 7 och 8,

2024/25:2055 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 4,

2024/25:2668 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2024/25:2955 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 5 och

2024/25:3169 av Rickard Nordin m.fl. (C) yrkande 45.

Ställningstagande

Klimatkrisen är global och det internationella samarbetet är därför centralt för att nå Parisavtalets mål och undvika de allvarligaste riskerna av klimatkrisen såväl globalt som för Sveriges befolkning och verksamheter.

Sverige ska verka aktivt internationellt i multilaterala och bilaterala sammanhang i syfte att stärka klimatarbetet i linje med Parisavtalet inom såväl utrikes- som handels- och biståndspolitiken.

EU har en avgörande roll för att möta klimatkrisen, dels för att dess regelverk är styrande för samtliga medlemsstater, dels för att regelverket fungerar styrande eller inspirerande även för länder och verksamheter utanför EU. Sverige ska som medlemsstat med högt förtroende på klimatområdet agera pådrivande för att stärka och utveckla EU:s klimatpolitik. Jag föreslår

därför en internationell skatt på finansiella transaktioner som ett nytt sätt att finansiera internationella klimatsatser.

Sverige och Europa behöver en mångfald av stora och små företag som skapar möjlighet till försörjning och arbetstillfällen och bidrar till livskvalitet och utveckling. Allt fler svenskar vill starta företag. Människors kreativitet och entreprenörskap ska tas till vara genom att villkoren förbättras och regelkrånglet minskas för företagare. Fler bör ges möjlighet att styra över sitt arbete och skapa sin egen försörjning. För att frigöra och tillvarata människors entreprenörskap, innovationskraft och kreativitet behöver företagandet vara tryggt och enkelt. Jag vill förbättra trygghetssystemen för frilansare, kombinatorer och egenföretagare och underlätta för mikroföretag att växa och anställa.

Det är också viktigt att det finns goda förutsättningar för en mångfald av företagsformer som gör det möjligt att bedriva verksamheter utifrån de behov och möjligheter som respektive verksamhet har. Därför bör även skattesystemet underlätta för såväl personalägda och sociala företag som kooperativ vid generationsskiftet.

Jag och mitt parti vill främja småskaligt jordbruk och livsmedelsförädling genom minskat regelkrångel och rimliga avgifter. Hinder måste undanröjas för småskaliga livsmedelsföretag inom t.ex. mejeri, chark och slakt, som ständigt stängas med regler anpassade för storskalig industri. Bonden ska kunna ägna sig åt att vara bonde, inte administratör, jurist eller företagsekonom. Jag föreslår därför ett administrativt stöd i form av ett skatteavdrag för att köpa in administrativa tjänster för bönder med små och mellanstora gårdar.

Vi behöver också snabbt minska vårt beroende av importerade insatsvaror såsom fossilt bränsle, konstgödsel och kemiska bekämpningsmedel. I beredskapssyfte måste bönder kunna utföra sitt jobb även i kris. Många lösningar finns redan i de regenerativa, kretsloppsbaserade och ekologiska metoder som praktiseras idag. Svenska gårdar har alla förutsättningar att bli självförsörjande på energi - vi måste ta vara på den möjligheten. för jordbruksföretagen. Jag föreslår därför skattelättnader för högre produktionskostnader.

4. Beredskapsskatt, punkt 2 (S, V, MP)

av Niklas Karlsson (S), Marie Olsson (S), Mathias Tegnér (S), Ilona Szatmári Waldau (V), Annika Hirvonen (MP), Blåvitt Elofsson (S) och Marcus Andersson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 17 och
avslår motion

2024/25:3023 av Peter Hultqvist m.fl. (S) yrkande 36.

Ställningstagande

Sedan några år tillbaka har vi menat att kraftigt ökade försvarsutgifter kommer att belasta statens finanser en tid framöver. Samtidigt som vi stärker totalförsvaret kan vi inte belasta hushållens redan tuffa ekonomi. Förstärkningen av försvaret ska bäras av dem som har bäst ekonomiska förutsättningar. Vi föreslår därför en utredning om en beredskapsskatt.

5. Fast driftställe och entreprenadavdrag, punkt 3 (S, MP)

av Niklas Karlsson (S), Marie Olsson (S), Mathias Tegnér (S), Annika Hirvonen (MP), Blåvitt Elofsson (S) och Marcus Andersson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 16 och avslår motionerna

2024/25:62 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 15 och 2024/25:3075 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 43.

Ställningstagande

Skattefusk och ekonomisk brottslighet är mycket allvarligt. Vid sidan av att det utarmar resurser från det gemensamma vet vi att de kriminella gängen kan finansiera sin verksamhet genom olika typer av skattefusk, välfärdsbrottslighet och annan ekonomisk brottslighet. Det är oacceptabelt och varje sådant kryphål ska täppas till.

Men skattefusk och ekonomisk brottslighet är systemhotande i flera avseenden. Att vissa flyr sitt ansvar att betala skatt leder till att övriga behöver bidra mer. Dessutom riskerar bara farhågan om att andra smiter undan från att betala skatt att minska legitimiteten och den generella betalningsviljan. Fusk snedvrider dessutom konkurrensen och skapar ogynnsamma förutsättningar för seriösa företagare som gör rätt för sig. Därför ska skatteundandragande och skatteflykt kraftfullt motverkas. Likaså behöver arbetet mot välfärdsbrott stärkas.

Regeringen bör även komma med ytterligare åtgärder som gör det svårare för de gängkriminella som använder företag som ett verktyg för att begå brott och undviker att betala sin skatt. Under de senaste trettio åren har ett antal olika utredningar – några direkt inriktade på byggbranschen – belyst och kritiserat förhållandena, när det gäller just kriminalitet, svarta pengar,

trafficking och konstiga ägarstrukturer. Redan 2002 lade den då tillsatta Bygghuset-kommissionen fram ett antal skarpa förslag i utredningen Skärpning gubbar! (SOU 2002:115), bl.a. att ett obligatoriskt entreprenadavdrag skulle införas inom byggbranschen för att komma till rätta med svartarbete och skattefusk. Vi vill återaktualisera förslaget om ett obligatoriskt entreprenadavdrag för byggföretag.

6. Fast driftställe och entreprenadavdrag, punkt 3 (V)

av Ilona Szatmári Waldau (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:62 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 15 och
avslår motionerna

2024/25:3075 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 43 och

2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 16.

Ställningstagande

Vänsterpartiet har vid upprepade tillfällen lagt fram förslag till riksdagen om att utreda huruvida inkomstskattelagens bestämmelser om fast driftsställe är ändamålsenligt utformade för att täcka in utländska företag som i stor omfattning verkar i Sverige. Skatteutskottet har avslagit dessa förslag, senast med hänvisning till regeringens åtgärder för att bekämpa arbetslivskriminaliteten (bet. 2023/24:SkU12). Vänsterpartiet delar inte utskottets bedömning. Problemet med de nuvarande reglerna kvarstår, vilket bl.a. framhålls av Svenska Byggnadsarbetareförbundet (Byggnads). Enligt Byggnads bör det införas en striktare tolkning av begreppet fast driftsställe: Ett företag som kontinuerligt, regelbundet eller periodiskt är aktivt i Sverige under en tolv månadersperiod ska alltid anses etablerat i Sverige (Byggnads 2016, Konkurrens på lika villkor). Jag föreslår därför att det ska utredas om inkomstskattelagens bestämmelser om fast driftsställe är ändamålsenligt utformade för att inkludera utländska företag som i stor omfattning är verksamma i Sverige.

7. Utdelning och kapitalvinster till delägare i fåmansföretag, punkt 4 (S, V)

av Niklas Karlsson (S), Marie Olsson (S), Mathias Tegnér (S), Ilona Szatmári Waldau (V), Blåvitt Elofsson (S) och Marcus Andersson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 13 och avslår motionerna

2024/25:775 av Johan Büser (S),

2024/25:2468 av Anders Ådahl m.fl. (C) yrkande 17 och

2024/25:2853 av Ann-Sofie Lifvenhage (M).

Ställningstagande

Skattereglerna för fåmansföretag syftar i grunden till att det ska vara neutrala skatteregler mellan den som väljer att vara anställd respektive företagare. Men i verkligheten fungerar 3:12-reglerna ofta som ett verktyg för höginkomsttagare att betala mindre skatt. Regeringen påtalar själv i den senaste vårändringsbudgeten att ökade utdelningar från fåmansföretag är en av de största drivkrafterna bakom att de rikaste 10 procenten av svenskarna sett sina inkomster dra ifrån övriga befolkningen under det senaste decenniet. Under 2024 har regeringen tagit emot en utredning som föreslår ytterligare förstärkningar av 3:12-reglerna, vilket skulle innebära ännu lägre skatt för egenföretagare med höga inkomster. Vi föreslår därför en större neutralitet i 3:12-reglerna eftersom reglerna fungerar som ett verktyg för höginkomsttagare att betala mindre skatt.

8. Utdelning och kapitalvinster till delägare i fåmansföretag, punkt 4 (C)

av Anders Ådahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:2468 av Anders Ådahl m.fl. (C) yrkande 17 och

avslår motionerna

2024/25:775 av Johan Büser (S),

2024/25:2853 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) och

2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 13.

Ställningstagande

I dag skapas fyra av fem nya jobb i de små företagen. Därför behöver de små och växande företagen lägre kostnader för att kunna bidra med ännu fler nya jobb. Dagens svårgenomträngliga kapital- och företagsbeskattning behöver förbättras. I dag utgör den ett lapptäcke av olika regelverk och avdrag som förstås fullt ut endast av ett fåtal människor. För den som har resurser, och exempelvis kan betala för skatterådgivning, skapar det snåriga regelverket goda möjligheter att sänka sin skatt, medan den enskilda företagaren utan stöd tvingas betala en hög skatt. Det behöver bli både enklare och billigare att vara företagare i Sverige. Jag föreslår därför en översyn av 3:12-reglerna för att sänka skatten och förenkla för de ägarledda små företagen.

9. Kapitalbeskattning m.m., punkt 5 (S)

av Niklas Karlsson (S), Marie Olsson (S), Mathias Tegnér (S), Blåvitt Elofsson (S) och Marcus Andersson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 12 och

2024/25:3191 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkandena 3 och 4 samt

avslår motionerna

2024/25:567 av David Perez (SD),

2024/25:1921 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkandena 1, 2 och 16 samt

2024/25:2086 av Lars Beckman (M).

Ställningstagande

Klyftorna har ökat i Sverige sedan i början av 2000-talet. Det totala välståndet har stigit men inkomstökningen har varit ojämnt fördelad. Under samma tid har avskaffandet av ett flertal skatter samt stora inkomstskattesänkningar lett till att de som har det bäst ställt ekonomiskt fått betala lägre skatter. Kapitalinkomsterna har ökat kraftigt samtidigt som många med höga kapitalinkomster gynnas av omfattande undantag från den ordinarie kapitalbeskattningen. I en tid då klyftorna har vuxit på ett orimligt sätt vill vi möta detta genom att utnyttja den omfördelande kraften i skattesystemet i högre grad. Denna

omfördelning leder i sig till ett ökat välbefinnande i samhället. Genom att fler får möjlighet till utbildning och kompetensutveckling skapas jobb och tillväxt. När det står klart att välfärden står inför stora behov behöver vi diskutera både skattesystemet som en helhet och vilka skatter som kan bidra med större finansiering. Vi föreslår därför en översyn av beskattningen av kapitalinkomster för att nå en ökad enhetlighet i kapitalbeskattningen samt en beskattning av stora ekonomiska tillgångar.

Kupongskattelagen (1970:624) infördes 1971 och är i ett akut behov av modernisering. Inte minst behöver dagens regler i flera avseenden anpassas till verkligheten så att regelverket inte kan kringgås. Redan i budgetpropositionen för 2022 bedömde den socialdemokratiska regeringen därför att kupongskattelagen borde upphävas och ersättas med en ny lag om källskatt på utdelning. EU-kommissionen har presenterat ett förslag på området och regeringen bör snarast presentera förslag om en moderniserad källskatt för riksdagen.

Det internationella informationsutbytet mellan skattemyndigheter ökar och gäller nu även land-för-land-rapporter. En särskild utredare tillsattes under våren 2022 för att lämna förslag på ett system för en effektiv kapitalbeskattning av fysiska personer som flyttar ut och upphör att vara obegränsat skattskyldiga i Sverige eller som enligt ett skatteavtal får hemvist i en annan avtalsslutande stat. Syftet är att dessa personer ska kunna beskattas för kapitalvinster som har upparbetats i Sverige. Uppdraget, som skulle ha redovisats i februari 2024, lades anmärkningsvärt ned i förtid av regeringen. Behovet av en modern lagstiftning och effektivare regelverk kvarstår dock. Det arbetet måste prioriteras. Vi föreslår därför att regeringen lämnar ett förslag på ett system för en effektiv kapitalbeskattning av fysiska personer som flyttar ut och upphör att vara obegränsat skattskyldiga i Sverige eller som enligt ett skatteavtal får hemvist i en annan avtalsslutande stat.

10. Kapitalbeskattning m.m., punkt 5 (V)

av Ilona Szatmári Waldau (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1921 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkandena 1, 2 och 16 samt avslår motionerna

2024/25:567 av David Perez (SD),

2024/25:2086 av Lars Beckman (M),

2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 12 och

2024/25:3191 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkandena 3 och 4.

Ställningstagande

En central tanke bakom 1990-talets skattereform var en förstärkt horisontell rättvisa, där lika inkomster skulle beskattas lika. Denna likformighetsprincip skulle så långt som möjligt tillämpas konsekvent. Genom reformen infördes en separat och proportionell beskattning av kapitalinkomster – räntor, utdelningar och reavinster – med en enhetlig skattesats på 30 procent. Sedan reformens genomförande har en rad undantag gjorts. Jag och mitt parti föreslår därför en reformerad kapitalinkomstbeskattning, präglad av likformighet och rättvisa.

Arv är ett tydligt exempel på hur kapital påverkar en individs livschanser. Arvsflödena har dessutom ökat i betydelse i Sverige, framför allt under de senaste 25–30 åren. Arvs- och gåvoskatter finns i många OECD-länder. Jag och mitt parti föreslår att en arvs- och gåvoskatt införs också i Sverige. Skatten ska utformas så att den drar in 1 procent av det årliga arvs- och gåvoflödet men ska ha ett ganska stort fribelopp så att vanliga hushåll som äger sin bostad inte omfattas.

En grundläggande skatterättslig princip – inte bara i Sverige – är att de vinster som har uppstått när en person är skattskyldig i ett land också beskattas i det landet. En rad länder har regler om särskilda beskattningskonsekvenser för fysiska personer som flyttar ut. I Sverige kommer den principen till uttryck genom den s.k. tioårsregeln i inkomstskattelagen. Det är dock känt att tioårsregeln har betydande brister. Skatteverket gjorde 2007 en studie om försäljning av aktier efter utflyttning. I studien konstaterades att ett stort antal personer utvandrade för att därefter skattefritt eller med förmånligare beskattning sälja aktier och andelar med vinster som upparbetats i Sverige, samt att den typen av skattedriven utflyttning tenderade att öka. I studien konstaterades också att ett flertal av Sveriges skatteavtal saknade utflyttningsregler. I maj 2022 tillsatte den förra regeringen en utredning för att se över tioårsregeln. Utredningen har emellertid lagts ned av den nuvarande regeringen. Jag och mitt parti föreslår därför en utredning av tioårsregeln för att införa exitbeskattning för fysiska personer.

11. Investeringsparkonto, punkt 6 (SD)

av Eric Westroth (SD), Bo Broman (SD), Markus Wiechel (SD) och Jimmy Ståhl (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1460 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 8.

Ställningstagande

Det är angeläget att skattereglerna underlättar för enskilda småsparare att ha ett aktivt sparande, vilket kan minska byråkratin vid deklaration. Det är också bra med ett brett aktiesparande i befolkningen, delvis för att stärka det privata finansiella kapitalet men även för landet som helhet med ett högt inhemskt ägande av bolag som främst verkar i Sverige.

I budgetpropositionen för 2016 valde den rödgröna regeringen att endast fyra år efter införandet ändra förutsättningarna för sparformen och tillförde ett strafftillägg om 0,75 procent av hela avgiftsunderlaget. Vi föreslår därför att regeringen ska verka för att beräkningen av avgiftsunderlaget för investerings-sparkonton återställs till den nivå som gällde vid införandet.

12. Skogskonto m.m., punkt 7 (SD)

av Eric Westroth (SD), Bo Broman (SD), Markus Wiechel (SD) och Jimmy Ståhl (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:1370 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 35 och

2024/25:1395 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 33 och

avslår motionerna

2024/25:462 av Isak From (S) yrkandena 1 och 2,

2024/25:496 av Mikael Larsson (C),

2024/25:1643 av Elisabeth Thand Ringqvist och Anders W Jonsson (båda C),

2024/25:2468 av Anders Ådahl m.fl. (C) yrkande 14,

2024/25:2613 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 171,

2024/25:2700 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) och

2024/25:2953 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 9.

Ställningstagande

För Sverigedemokraterna handlar en god landsbygdspolitik om att ge goda förutsättningar för människor som lever, bor och verkar där. Sverige utgör en helhet och det som är bra för landsbygden är bra för hela landet. En fungerande landsbygdspolitik har sin utgångspunkt i ett konkurrenskraftigt jord- och skogsbruk. Dessa näringar ger upphov till långa förädlingskedjor och stimulerar företagsamhet, sysselsättning och skatteintäkter på landsbygden. Det är en resursbas för landet utanför staden.

Skogskontot är en skattemässig mekanism som tillåter privata skogsbrukare, oftast familjedrivna, att fördela inkomsten från en avverkning över en

tioårsperiod. Detta möjliggör även avdrag för kostnader relaterade till skogsvård, såsom plantering och röjning. Systemet är särskilt fördelaktigt för mindre skogsägare som kan ha oregelbundna inkomster från avverkning. Att bevara skogskontot är viktigt, eftersom det främjar en långsiktig och effektiv skogsförvaltning.

Vi föreslår vidare en utredning om möjligheten att periodisera inkomster från jordbruket.

13. Skogskonto m.m., punkt 7 (C)

av Anders Ådahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:2468 av Anders Ådahl m.fl. (C) yrkande 14 och

2024/25:2953 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 9 och

avslår motionerna

2024/25:462 av Isak From (S) yrkandena 1 och 2,

2024/25:496 av Mikael Larsson (C),

2024/25:1370 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 35,

2024/25:1395 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 33,

2024/25:1643 av Elisabeth Thand Ringqvist och Anders W Jonsson (båda C),

2024/25:2613 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 171 och

2024/25:2700 av Ann-Sofie Lifvenhage (M).

Ställningstagande

Sveriges landyta täcks till 70 procent av skog i någon form. Att detaljreglera användningen av all skogsmark är varken önskvärt eller görbart. En politik som bygger på frihet under ansvar, med enkla men tydliga regler, är därför det bästa. Så åstadkommer vi ett hållbart skogsbruk som klarar av att balansera miljö-, klimat- och produktionsintressena. Jag och mitt parti vill se en skogspolitik som utgår från en stark ägande- och brukanderätt och som bygger vidare på de positiva trenderna med dagens skogspolitik.

Inte sällan står markägare, privatpersoner eller näringsidkare, inför en situation där de upplåter nyttjanderätten till en viss del av fastigheten för all framtid men behåller ägandet. Typexempel är upplåtelse av mark för framdragande av kraftledning och vägrätt för allmän väg. Markägaren äger fortfarande den upplåtna marken, men nyttjandet disponeras av någon annan.

Detta kallas allframtidsupplåtelse. Jag anser att det finns anledning till en översyn av möjligheten att sätta av en engångsersättning för markintrång, s.k. allframtidsupplåtelse, för skattemässig fördelning över flera inkomstår.

Jag och mitt parti föreslår vidare en översyn av Skatteverkets nya tolkning när det gäller beskattning av ersättningar för nekat avverkningstillstånd för fjällnära skog.

14. Skogskonto m.m., punkt 7 (MP)

av Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:2468 av Anders Ådahl m.fl. (C) yrkande 14 och avslår motionerna

2024/25:462 av Isak From (S) yrkandena 1 och 2,

2024/25:496 av Mikael Larsson (C),

2024/25:1370 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 35,

2024/25:1395 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 33,

2024/25:1643 av Elisabeth Thand Ringqvist och Anders W Jonsson (båda C),

2024/25:2613 av Elin Söderberg m.fl. (MP) yrkande 171,

2024/25:2700 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) och

2024/25:2953 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 9.

Ställningstagande

Inte sällan står markägare, privatpersoner eller näringsidkare, inför en situation där de upplåter nyttjanderätten till en viss del av fastigheten för all framtid men behåller ägandet. Typexempel är upplåtelse av mark för framdragande av kraftledning och vägrätt för allmän väg. Markägaren äger fortfarande den upplåtna marken, men nyttjandet disponeras av någon annan. Detta kallas allframtidsupplåtelse. Jag anser att det finns anledning till en översyn av möjligheten att sätta av en engångsersättning för markintrång, s.k. allframtidsupplåtelse, för skattemässig fördelning över flera inkomstår.

15. Skatteregler för ideell sektor, punkt 8 (SD)

av Eric Westroth (SD), Bo Broman (SD), Markus Wiechel (SD) och Jimmy Ståhl (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2024/25:1340 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkande 13.

Ställningstagande

År 2004 tillsattes en statlig utredning för att se över föreningars skatte- och avgiftssituation. Utredningen Nya skatteregler för idrotten (SOU 2006:23) innehöll ett antal förslag på hur beskattningen kan anpassas för den moderna idrottsrörelsen. Trots konkreta förslag på hur idrottsföreningars skattesituation kan förenklas och förtydligas verkar den politiska viljan att ta tag i frågan saknas. I stället för att följa upp utredningen med en proposition tillsatte den dåvarande regeringen en ny utredning för att utreda beskattningen av ideella föreningar. Inte heller denna utredning (SOU 2009:65) resulterade i någon proposition från regeringen. Riksidrottsförbundet uttrycker nu en oro över att Skatteverket börjat tillämpa regelverket så att bl.a. professionell idrott inte räknas som allmännyttig verksamhet och att föreningars intäkter från professionell verksamhet är obegränsat skattepliktiga. Därutöver har Skatteverket ändrat sin praxis när det gäller beskattningen av föreningars second-handförsäljning. Riksidrottsförbundet menar att Skatteverkets tolkning drabbar föreningars barn- och ungdomsverksamhet negativt. Vi föreslår därför att regeringen ska lämna ett förslag om förbättrade skatteregler för idrotten.

16. Boendebeskattning m.m., punkt 9 (S, MP)

av Niklas Karlsson (S), Marie Olsson (S), Mathias Tegnér (S), Annika Hirvonen (MP), Blåvitt Elofsson (S) och Marcus Andersson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkandena 19 och 21 samt
avslår motionerna

2024/25:1249 av Louise Thunström och Jonathan Svensson (båda S),
2024/25:1351 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 7–10,
2024/25:1387 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkandena 4, 6 och 7,
2024/25:1807 av Annika Strandhäll (S) yrkande 2,
2024/25:1992 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 13 och
2024/25:3080 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD)
yrkandena 1, 2 och 4.

Ställningstagande

För att skapa tydliga och långsiktiga regler att förhålla sig till bör eventuella förändringar av beskattningen av bostadsmarknaden ske med försiktighet, över en längre tidsperiod och med största möjliga politiska enighet, helst i en större skattereform. Att minska den samlade beskattningen av bostadssektorn är emellertid inte aktuellt.

Ökad rörlighet på bostadsmarknaden skapas bäst genom att öka tillgången på attraktiva bostäder med rimliga kostnader oavsett upplåtelseform. Vi föreslår en större skattemässig neutralitet mellan de olika upplåtelseformerna för att öka rörligheten på bostadsmarknaden.

Den andrahands- och tredjehandsmarknad för uthyrning som uppstått utvecklas allt mer mot vildavästernliknande förhållanden. Högst schablonavdrag för andrahandsuthyrning i kombination med ockerhyror är osunt. Vi föreslår därför en översyn av skattereglerna för andrahandsuthyrning för att förhindra bl.a. oskäligen skatteavdrag och orättfärdiga inkomster på bekostnad av de bostadssökande.

17. Boendebeskattning m.m., punkt 9 (V)

av Ilona Szatmári Waldau (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1992 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 13 och
avslår motionerna

2024/25:1249 av Louise Thunström och Jonathan Svensson (båda S),
2024/25:1351 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 7–10,
2024/25:1387 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkandena 4, 6 och 7,
2024/25:1807 av Annika Strandhäll (S) yrkande 2,
2024/25:3080 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD)
yrkandena 1, 2 och 4 samt
2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkandena 19 och 21.

Ställningstagande

Vi lever sedan länge med en bostadsmarknad där ytterst skeva ekonomiska och regelmässiga villkor gäller för de olika upplåtelseformerna, genomgående till hyresrättens nackdel. Orättvisorna mellan upplåtelseformerna har bl.a. lett till att en nybyggd hyresrätt i snitt är ett par tusen kronor dyrare i månaden än motsvarande bostadsrätt. Att staten öser miljarder i skattesubventioner över de ägda upplåtelseformerna, samtidigt som inga motsvarande stöd finns för hyresrätten, har resulterat i att hyresgästerna i dag lägger en betydligt större andel av sin disponibla inkomst på boendet än de som bor i ett ägt boende. Detta trots att den disponibla inkomsten de facto är lägst bland hyresgäster.

Utöver detta leder den ekonomiska orättvisan mellan upplåtelseformerna till dyrare underhåll av hyresrätter och bidrar i längden till ombildningar av hyresrätter till bostadsrätter. Det är något som på sikt stänger ute ännu fler hushåll med små resurser från att få en egen bostad till en rimlig kostnad och med långsiktigt trygga villkor.

Situationen är komplex, men om vi ska få en fungerande och mer rättvis bostadsmarknad är det inte större skillnader vi behöver. Målsättningen måste vara att alla upplåtelseformer ska vara lika attraktiva och det är samhällets och politikens uppgift att se till att det blir så. Jag och mitt parti föreslår därför att regeringen återkommer med en åtgärds- och tidsplan för en översyn av skatte-reglerna för att nå en mer jämlik balans mellan hyresrätt och bostadsrätt.

18. Fastighetsskatt och fastighetsavgift m.m., punkt 10 (SD)

av Eric Westroth (SD), Bo Broman (SD), Markus Wiechel (SD) och Jimmy Ståhl (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1383 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkande 9 och avslår motionerna

2024/25:184 av Catarina Deremar (C),

2024/25:1235 av Lars Englund och Jan Ericson (båda M),

2024/25:1885 av Johan Hultberg (M) yrkandena 1–4,

2024/25:1921 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkande 3,

2024/25:1959 av Cecilia Engström (KD),

2024/25:2646 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 10,

2024/25:2950 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 35,

2024/25:2955 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 4 och

2024/25:3080 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkande 3.

Ställningstagande

Satsningar på studentbostäder är nödvändiga utifrån en studiesocial kontext. Rent praktiskt och ekonomiskt fyller de en viktig funktion för kunskapsbildningen i samhället. Det är även av särskild vikt att åtgärder tas fram som kommer ekonomiskt pressade studenter till del. Att betala samma fastighetsavgift för en studentbostad, som ofta består av ett enkelt s.k. korridorrum, som för en attraktiv bostadsrätt i samma storlek är inte rimligt. Vi föreslår därför att studentbostäder i stället klassificeras som elevhem och därmed undantas från fastighetsavgift.

19. Fastighetsskatt och fastighetsavgift m.m., punkt 10 (V)

av Ilona Szatmári Waldau (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1921 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkande 3 och avslår motionerna

2024/25:184 av Catarina Deremar (C),

2024/25:1235 av Lars Englund och Jan Ericson (båda M),

2024/25:1383 av Mikael Eskilanderesson m.fl. (SD) yrkande 9,

2024/25:1885 av Johan Hultberg (M) yrkandena 1–4,

2024/25:1959 av Cecilia Engström (KD),

2024/25:2646 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 10,

2024/25:2950 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 35,

2024/25:2955 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 4 och

2024/25:3080 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkande 3.

Ställningstagande

Dagens fastighetsavgift har ingen synlig koppling till avkastning, övriga kapitalskatter eller ränteavdragen. Taket innebär att man betalar ”full” fastighetsavgift upp till ett taxeringsvärde på drygt 1,3 miljoner kronor. På taxeringsvärden därutöver betalas ingen avgift. Detta leder till att den genomsnittliga skatten blir lägre ju mer värdet på en fastighet överstiger 1,3 miljoner kronor. Fastighetsavgiften är därmed starkt regressiv. Jag och mitt parti vill därför komplettera den kommunala fastighetsavgiften med en statlig fastighetsskatt. Skatten ska tas ut med 1,5 procent på den del av taxeringsvärdet som överstiger 5 miljoner kronor och med 2,5 procent på den del av

taxeringsvärdet som överstiger 7 miljoner kronor. Jag föreslår också att dagens begränsningsregel, som innebär att pensionärer inte ska behöva betala mer än 4 procent av sin inkomst i avgift, utökas till att omfatta alla inkomster.

20. Fastighetsskatt och fastighetsavgift m.m., punkt 10 (C)

av Anders Ådahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:2950 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 35 och

2024/25:2955 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 4 och
avslår motionerna

2024/25:184 av Catarina Deremar (C),

2024/25:1235 av Lars Englund och Jan Ericson (båda M),

2024/25:1383 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkande 9,

2024/25:1885 av Johan Hultberg (M) yrkandena 1–4,

2024/25:1921 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkande 3,

2024/25:1959 av Cecilia Engström (KD),

2024/25:2646 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 10 och

2024/25:3080 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD)
yrkande 3.

Ställningstagande

Trots att det har gjorts insatser för att minska flyttskatterna finns det fortfarande kostnader förknippade med att köpa eller byta bostad. Kostnaden för pantbrev kan bli betydande. Av den kostnaden utgörs en stor del av stämpelskatten. Flera olika lösningar kan vara värda att överväga, men det finns ett behov av att se hur man kan minska kostnaden för pantbrev. Jag föreslår därför en utredning om hur kostnaderna för pantbrev kan minskas.

Avskaffandet av fastighetsskatten för bostäder var en efterlängtd reform, men dagens utformning av den kommunala fastighetsavgiften missgynnar många landsbygdskommuner och deras förutsättningar att utvecklas. Jag föreslår därför att fastighetsavgiften reformeras så att den får en annan regional profil, exempelvis genom att landsbygdskommuner ersätts för den 15-åriga avgiftsbefrielsen vid nyproduktion.

21. Avdrag för sponsring av idrott, punkt 12 (C, MP)

av Anders Ådahl (C) och Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:1895 av Rickard Nordin (C) yrkandena 1 och 2 samt

2024/25:2468 av Anders Ådahl m.fl. (C) yrkande 8 och

avslår motionerna

2024/25:2698 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) och

2024/25:2867 av Ann-Sofie Lifvenhage (M).

Ställningstagande

Ett rikt idrotts- och kulturliv är en förutsättning för attraktiva samhällen där människor vill leva och bo. Idrottsföreningar, stora som små, runtom i landet är i varierande utsträckning beroende av olika former av sponsring för att kunna bedriva och utveckla sin verksamhet.

För många företag är sponsring av exempelvis idrottsverksamhet en viktig del i hållbarhetsarbetet. Problemet är att det saknas tydlig lagstiftning för hur sponsring ska beskattas. Det som styr avdragsrätten är ett i hög utsträckning föråldrat lapptäcke av prejudikat och tolkningar. Marknadsvärde bedömt efter antalet besökare eller andra mer traditionella parametrar är inte anpassat till dagens innebörd av marknadsvärde. Sponsringen kopplas till marknadsvärdet av sponsringspaketet, vilket gör att företagen inte kan göra samma avdrag för damidrott som för herridrott. Marknadsvärdet av sponsringen är i regel betydligt lägre på damsidan än på herrsidan. Exponering via såväl sociala som traditionella medier gör att marknadsvärdet inte kan mätas så som det gjorts traditionellt.

Samma problem upplever den lokala idrotten. Eftersom avdrag enbart får göras för värdet av sponsringen blir det problem. För en lokal idrottsklubb där inträdet till matchen är gratis kan inte biljetter erhållas som motprestation. Reklamvärdet av sponsringen kan också anses vara lågt på en liten ort med få invånare. Utan civilsamhället stannar Sverige. Att sponsra den lokala föreningen är en viktig insats för att hålla landsbygder och mindre klubbar levande. Staten måste underlätta och skapa regler som uppmuntrar att näringslivet också deltar i civilsamhället.

Riksdagen riktade under 2021, på initiativ av Centerpartiet, ett tillkännagivande till regeringen om att se över regelverket för sponsring. I dag kan det ur ett varumärkesperspektiv vara precis lika attraktivt för ett företag att sponsra ett allsvenskt herrfotbollslag som damlaget i samma division eller en mindre

förening utan elitambitioner. Det är inte alltid ett visst antal fysiska besökare som är det centrala. För många företag är det hållbarhetsfrågor som ligger i fokus. Problemet med dagens regler är att de, genom felaktiga ekonomiska incitament, styr mot att sponsra idrotter som har ett högt antal åskådare på plats som har köpt en traditionell inträdesbiljett. Jag föreslår därför en översyn av regelverket för sponsring för att säkerställa en jämställd sponsring och skapa ett hållbart regelverk samt för att göra sponsringen mer lokalt anpassad.

22. Avdrag för sponsring av kultur, punkt 13 (MP)

av Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1774 av Mats Berglund m.fl. (MP) yrkande 4 och
avslår motion

2024/25:1073 av Roland Utbult (KD).

Ställningstagande

Att Sveriges kulturliv upplever en svår tid just nu är tydligt. Över hela landet och tvärs igenom hela sektorn står kulturarbetare, institutioner, fria grupper och kulturföreningar inför hårda ekonomiska utmaningar.

De hårda slagen mot kulturen efter pandemin, lågkonjunkturen och Tidö-regeringens åtstramningar visar på behovet av en breddad finansiering för att öka hållbarheten på sikt. Förutsättningarna för att minska hindren, öka stimulansen och öppna för privat finansiering behöver ses över. Även åter-startsutredningen har förslag som går i denna riktning. Det är dock avgörande att detta arbete inte sker på bekostnad av en stark offentlig finansiering. Jag föreslår därför en utredning om möjligheten till avdrag för investeringar i kultur och om sponsring av kultur.

23. Tonnageskatt, punkt 14 (S)

av Niklas Karlsson (S), Marie Olsson (S), Mathias Tegnér (S), Blåvitt Elofsson (S) och Marcus Andersson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3192 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkandena 3 och 4 samt avslår motion

2024/25:1351 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 4 och 6.

Ställningstagande

Den absoluta merparten av Sveriges export och import transporteras någon gång under transportkedjan med fartyg. Sjöfarten är avgörande för Sveriges handel med omvärlden och därmed ytterst också för Sveriges välstånd. En starkt svensk sjöfart är ett viktigt verktyg för att flytta fler långväga gods-transporter från lastbil till tåg och sjöfart samt bidra till en minskad klimatpåverkan från transportsektorn. Sjöfarten är också viktig ur ett beredskapsperspektiv. I tider av kris och krig behöver Sverige ha tillgång till en egen handelsflotta för att garantera möjligheten att föra in och ut varor ur landet. De senaste tjugo åren har antalet svenskflaggade fartyg minskat avsevärt. Det är dåligt för svensk sjöfart och det skulle utgöra ett hot mot Sverige i kristid. Sjöfarten är livsviktig för svensk handel och Sverige måste ha en konkurrenskraftig sjöfartsnäring och en stark handelsflotta.

Mot bakgrund av det minskade antalet svenskflaggade skepp presenterades i december förra året en utredning för regeringen om hur svensk sjöfart kan bli mer konkurrenskraftig: Vågade skatter – Navigering i sjöfartens förutsättningar. Vi välkomnar att regeringen verkar vilja gå vidare med utredningens förslag om slopad stämpelskatt.

Men det finns viktiga delar i utredningen som regeringen har lämnat därhän. Det svenska systemet är inte lika tillåtande som tonnagesystemen i våra nordiska grannländer. Det svenska systemet är bl.a. mindre tillåtande när det gäller kraven på internationell fart och fartygsstorlek, att specialfartyg inte inkluderas samt att det är färre verksamheter som inräknas. Sverige har även ett mindre förmånligt system för hanteringen av resterna av den konventionella beskattningen. Utredaren föreslår därför ett antal ändringar av den nuvarande tonnageskattningen, däribland en ändring av fartkravet, en inkludering av specialsjöfart och en minskning av den minsta fartygsstorleken. Förslagen syftar till att stärka konkurrensen för svensk sjöfart och vi är positiva till de förslag om tonnageskatten som utredaren har lagt fram. Vi föreslår därför att tonnageskatten revideras eftersom den svenska tonnageskatten inte är lika tillåtande som tonnagesystemen är i våra nordiska grannländer.

24. Tonnageskatt, punkt 14 (SD)

av Eric Westroth (SD), Bo Broman (SD), Markus Wiechel (SD) och Jimmy Ståhl (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1351 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkandena 4 och 6 samt avslår motion

2024/25:3192 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkandena 3 och 4.

Ställningstagande

Svensk sjöfart har fått större tillväxtmöjligheter genom förenklade skatteregler i och med den införda tonnageskatten. Sjöfarten är dock fortfarande hårt konkurrensutsatt och behöver mer likvärdiga villkor i förhållande till andra nationer.

Skattelättnaderna syftar till att behålla fartyg under svensk flagg och öka antalet fartyg i det svenska registret. Fler svenskflaggade fartyg bidrar inte bara till ökad sysselsättning, utan ger även Sverige transportresurser i tider av kris och ofred. Svenskflaggade fartyg kan, till skillnad från utlandsflaggade, ställas till förfogande för transporter som är nödvändiga för t.ex. försvaret eller för andra transporter som är av särskild betydelse. Den svenskflaggade fartygsflottan skulle därmed kunna anses vara en del av det svenska totalförsvaret och det blir då ett större nationellt intresse att få fler fartyg som är svenskflaggade. Vi föreslår därför en utredning om hur fler svenska fartyg ska kunna omfattas av tonnageskatt.

Vi föreslår vidare att regeringen överväger en förändring av punktbeskattningen för svenskflaggade fartyg

25. Riskskatt för kreditinstitut m.m., punkt 15 (S, MP)

av Niklas Karlsson (S), Marie Olsson (S), Mathias Tegnér (S), Annika Hirvonen (MP), Blåvitt Elofsson (S) och Marcus Andersson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkandena 9 och 22 samt avslår motionerna

2024/25:129 av Isak From och Helén Pettersson (båda S) yrkande 2,
2024/25:1486 av Arber Gashi m.fl. (S) yrkande 1 och
2024/25:1921 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkande 15.

Ställningstagande

Det svåra ekonomiska läget har gröpt ur hushållens ekonomiska marginaler. Tio års reallöneökningar har ätits upp av inflationen. Sammantaget har kostnadsökningarna skapat en press på svenska hushåll som saknar motstycke på flera decennier. Vi har föreslagit en aktiv politik för att lindra hushållens ekonomiska bördor.

Men den ekonomiska krisen har inte drabbat alla. Det är inte rimligt att bankerna genom att öka sina räntenetton kan plocka ut hundratals miljarder i vinst, samtidigt som hushållen och välfärden går på knäna. Vi föreslår därför en tillfällig skatt på bankernas räntenetto, dvs. den vinst som uppstår då ränteintäkterna överstiger räntekostnaderna. Förslaget innebär en tillfällig beskattning med 23 procent på den del av räntenettet som överstiger 150 procent av ett historiskt snitt. Endast bankernas svenska verksamhet ska omfattas av skatten.

Den 1 januari 2022 infördes en ny riskskatt för kreditinstitut för att bl.a. skapa utrymme för att täcka de indirekta kostnader som en finanskris riskerar att föra med sig. En oavsiktlig effekt är att även kommunal finansieringssamverkan når över tröskeln för att betala skatten. Vi föreslår därför att lagen om riskskatt för kreditinstitut ändras så att kommunal finansieringssamverkan och därmed Kommuninvest undantas från skatten.

26. Riskskatt för kreditinstitut m.m., punkt 15 (V)

av Ilona Szatmári Waldau (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1921 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V) yrkande 15 och avslår motionerna

2024/25:129 av Isak From och Helén Pettersson (båda S) yrkande 2,
2024/25:1486 av Arber Gashi m.fl. (S) yrkande 1 och
2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkandena 9 och 22.

Ställningstagande

Bankerna har gjort rekordvinster de senaste åren. Den främsta anledningen till att de lyckats med detta är den bristande konkurrensen på bankmarknaden. Den svenska bankmarknaden är ett oligopol som domineras av de fyra storbankerna. Detta har resulterat i att de svenska bankerna under lång tid har tjänat mer än sina europeiska motsvarigheter.

Så länge det inte finns ett regelverk på plats som skapar en mer pressad konkurrens på bankmarknaden anser jag och mitt parti att bankernas övervinster ska beskattas. Jag föreslår därför att en tillfällig bankskatt införs. Förslaget innebär att en skatt på 50 procent av bankernas övervinster införs under perioden 2025–2027 och att den kan förlängas om den bristande konkurrensen kvarstår. Med övervinster avses här den överskjutande vinst som ligger över ett genomsnitt av vinsterna 2018–2022.

Särskilt yttrande

Boendebeskattning m.m., punkt 9 (SD)

Eric Westroth (SD), Bo Broman (SD), Markus Wiechel (SD) och Jimmy Ståhl (SD) anför:

Vi vill framhålla Tidöavtalet där samarbetspartierna Sverigedemokraterna, Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna anger att partierna är överens om att ta ansvar för Sverige i ett gemensamt samarbete under mandatperioden 2022–2026.

Vi har därför valt att inte lämna någon reservation på motionerna 2024/25:1351 yrkandena 7-10, 2024/25:1383 yrkande 9 och 2024/25:1387 yrkandena 4, 6 och 7. Vi kommer i stället att noga följa det fortsatta arbetet med frågorna och återkomma med förslag om det finns skäl för det.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2024/25

2024/25:2 av Hans Eklind (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att förstärka incitamenten till investeringar i Sverige genom en sänkning av bolagsskatten riktad mot FoU-företag och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:62 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör utredas om inkomstskattelagens bestämmelser om fast driftsställe är ändamålsenligt utformade för att inkludera utländska företag som i stor omfattning verkar i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:129 av Isak From och Helén Pettersson (båda S):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa bankskatt på storbankernas räntenettovinster och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:184 av Catarina Deremar (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att ta ut dubbel eller annan lämplig förhöjd nivå på kommunal fastighetsavgift för ödehus och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:462 av Isak From (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om beskattning av ersättning för naturvårdsavtal och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om beskattning av ersättning för nekad avverkning av fjällnära skog och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:496 av Mikael Larsson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om införande av lantbrukskonto och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:567 av David Perez (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett avdrag för amorteringar av bolån och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:775 av Johan Büser (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ändringar i de s.k. 3:12-reglerna för att minska möjligheten att utnyttja kryphål i lagstiftningen och säkerställa en jämlik beskattning och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1073 av Roland Utbult (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av skattereglerna avseende näringslivets investeringar i kultur och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1235 av Lars Englund och Jan Ericson (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över systemet med skatteuttaget för lagfart och pantbrev och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1249 av Louise Thunström och Jonathan Svensson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur en större rättvisa mellan boendeformerna kan uppnås och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1340 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förslag angående skatteregler för idrottsrörelsen och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1344 av Jonas Andersson m.fl. (SD):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör beakta och motverka negativa följder i Sverige vid ett införande av en streamingskatt eller motsvarande åtgärd och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1350 av Per Söderlund m.fl. (SD):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att utreda skattevillkoren för delningsekonomi och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en möjlighet för företag att kvitta förluster mot tidigare vinster och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1351 av Per Söderlund m.fl. (SD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga en förändring av punktbeskattningen för svenskflaggade fartyg och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda hur fler svenska fartyg ska kunna omfattas av tonnageskatt och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en förbättring av skattevillkoren för renovering av flerbostadshus och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en förbättring av skattevillkoren för renovering och underhåll av kulturhistoriska byggnader och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att höja schablonavdraget vid uthyrning av privatbostad och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över beskattningen av bostadshus i anslutning till jordbruk och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1370 av Martin Kinnunen m.fl. (SD):

35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skogskontot och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1373 av Martin Kinnunen m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna för ett skatteavdrag för den överskottsmat som butiker donerar till välgörande ändamål och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1383 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda om studentbostäder kan klassificeras som elevhem och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1387 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att införa skattefria underhållsfonder och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersöka möjligheten till utökad gräns för det skattebefriade beloppet för uthyrning av en hel eller del av bostad och tillkännager detta för regeringen.

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska omfattningen av spekulation gällande obebyggd tomtmark och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1395 av Martin Kinnunen m.fl. (SD):

33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda periodisering av inkomster från jordbruket och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1398 av Martin Kinnunen m.fl. (SD):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur delningsekonomin kan främjas och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur det kan ställas krav på plattformar som handhar uthyrningstjänster att redovisa intäkter och betala in skatter för sina användare och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1460 av Tobias Andersson m.fl. (SD):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att beräkningen av avgiftsunderlaget för investeringssparkonton återställs till den ursprungliga nivån vid införandet och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1486 av Arber Gashi m.fl. (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att införa en tillfällig bankskatt som syftar till att beskatta bankernas övervinster och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1551 av Jörgen Grubb (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till lägre reavinstkatt vid försäljning av privatbostad och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1643 av Elisabeth Thand Ringqvist och Anders W Jonsson (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ersättning för naturvårdsavtal ska få sättas av till skogskonto och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1774 av Mats Berglund m.fl. (MP):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för breddad finansiering till kulturen, exempelvis stärkt avdragsrätt och bättre möjlighet till sponsring av kultur, och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1807 av Annika Strandhäll (S):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skattemässig neutralitet ska råda mellan olika upplåtelseformer, så att hyresrätt inte missgynnas i förhållande till andra upplåtelseformer och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1885 av Johan Hultberg (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av den kommunala fastighetsavgiften och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge kommunerna rådighet över den kommunala fastighetsavgiftens storlek och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att differentiera den kommunala fastighetsavgiften utifrån om bostaden används som permanentboende eller fritidsboende och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra det möjligt att ta ut fastighetsavgift på nya bostäder som används som fritidsbostäder och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1895 av Rickard Nordin (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över skattelagstiftningen för att göra sponsringen mer jämställd och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över skattelagstiftningen för att göra sponsringen mer lokalt anpassad och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1921 av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med en reformerad kapitalinkomstbeskattning, präglad av likformighet och rättvisa, och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning i syfte att införa en ny arvs- och

- gåvoskatt med ett fribelopp där vanliga hushåll som äger sin bostad inte drabbas och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om en ny fastighetsskatt och tillkännager detta för regeringen.
 15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om en bankskatt på 50 procent av bankernas övertvinster och tillkännager detta för regeringen.
 16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda tioårsregeln i syfte att införa exitbeskattning för fysiska personer och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1959 av Cecilia Engström (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna – offentligfinansiella och andra – för ett mer relevant stickår i syfte att förenkla och underlätta fastighetsöverlåtelser och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1992 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med en åtgärdsplan och tidsplan för att genomföra en totalöversyn av regler och skatter enligt Vänsterpartiets förslag, i syfte att nå en mer jämlik balans mellan hyresrätt och bostadsrätt, och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2055 av Niels Paarup-Petersen (C):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en rätt för företag att göra avskrivningar för investeringar i humankapital på motsvarande vis som det görs avskrivningar för investeringar i fysiskt kapital, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:2086 av Lars Beckman (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en översyn om hur kapitalskatterna i Sverige kan utformas bättre för en stärkt konkurrenskraft för svenska ägare av företag och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2468 av Anders Ådahl m.fl. (C):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast genomföra en översyn av regelverket kring sponsring och tillkännager detta för regeringen.

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att en engångsersättning för markintrång, s.k. allframtidssupplåtelse, ska kunna sättas av för skattemässig fördelning över flera inkomstår och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över 3:12-reglerna i syfte att sänka skatten och förenkla för de ägarledda småföretagen och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2613 av Elin Söderberg m.fl. (MP):

62. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka klimatsstödet till fattigare länder och hitta nya sätt att finansiera internationella klimatinsatser, t.ex. genom en internationell skatt på finansiella transaktioner, och tillkännager detta för regeringen.
171. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett skatteavdrag för hyggesfria rådgivningstjänster och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2635 av Elin Söderberg m.fl. (MP):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skattesystemet också ska underlätta för såväl personalägda och sociala företag som kooperativ vid generationsskiftet och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2646 av Katarina Luhr m.fl. (MP):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en sänkt fastighetsavgift för fastighetsägare som genomfört energieffektiviseringsåtgärder, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:2666 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att differentiera reavinstskatten vid försäljning av bostad i syfte att skapa fler flyttkedjor och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2668 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att förändra regelverket så att medel som avsätts för investeringar kan ske med ett minskat skattetryck för små och medelstora bolag och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2698 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att skapa avdrag för sponsring av ungdomsföreningsliv och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2700 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att koppla skatt till ett poängsystem för skogs- och lantbruk för att främja naturvärden och långsiktigt ägande och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2853 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förenkla för familjeföretagare och se över närståendebegreppet inom 3:12-reglerna så att de vågar satsa på att starta företag och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2867 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till en översyn av skattelagstiftningen som berör sponsring, i syfte att ta fram ett könsneutralt system för sponsring av idrott, och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2950 av Alireza Akhondi m.fl. (C):

35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda insatser för att se hur man kan minska kostnaden för pantbrev och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2953 av Helena Lindahl m.fl. (C):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över Skatteverkets nya tolkning när det gäller beskattning av ersättningar för nekat avverkningstillstånd för fjällnära skog och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2955 av Muharrem Demirok m.fl. (C):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fastighetsavgiften bör reformeras så att den får en annan regional profil och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en ny företagsform, mikroföretag, som motsvarar en utvidgad variant av Centerpartiets förslag om ingångsföretag bör införas och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3023 av Peter Hultqvist m.fl. (S):

36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en beredskapsskatt bör införas och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3071 av Emma Nohrén m.fl. (MP):

17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett administrativt stöd för bönder med små och mellanstora gårdar och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa skattelättnader för att kompensera för högre produktionskostnader och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3075 av Jennie Nilsson m.fl. (S):

43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna till ett entreprenadavdrag inom byggbranschen och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3080 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa skattefrihet vid delvis uthyrning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa skattefria underhållsfonder och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att klassa studentbostäder som elevhem och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över beskattningen av studentkorridorer och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3169 av Rickard Nordin m.fl. (C):

45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersöka möjligheten till kortare avskrivningstider för miljö- och klimatsmarta investeringar i syfte att stärka marknadsmekanismerna i miljöpolitiken genom ett utökat producentansvar och avgiftsfinansierade fonder och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en tillfällig skatt på bankernas övertvinster och tillkännager detta för regeringen.

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att beskattningen av kapitalinkomster redan nu måste ses över och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om större neutralitet i 3:12-reglerna och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna till ett entreprenadavdrag inom byggbranschen och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en beredskapsskatt och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om neutralitet i beskattning och andra villkor mellan de olika upplåtelseformerna och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en reglering av andrahandshyresmarknaden som förhindrar oskäligen skatteavdrag, ockerhyror och andra orättfärdiga inkomster på bekostnad av de bostadssökande och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ändra lagen om riskskatt för kreditinstitut och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3191 av Niklas Karlsson m.fl. (S):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en moderniserad källskatt på utdelningar och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en modern lagstiftning och ett effektivare regelverk för kapitalbeskattning av fysiska personer som flyttar ut och upphör att vara obegränsat skattskyldiga i Sverige eller som enligt ett skatteavtal får hemvist i en annan avtalsslutande stat, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:3192 av Niklas Karlsson m.fl. (S):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av svensk sjöfart och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att revidera tonnageskatten och tillkännager detta för regeringen.